

KATOLISKI MISIJSKI

KRSTIM TE V IMENU OČETA IN SINA
IN SVETEGA DUHA...

LAS MISIONES CATOLICAS
ENERO - FEBRERO — JANUAR - FEBRUAR

1 + 9 + 7 + 2

"Aggiornamento" de las Obras Misionales Pontíf.

De "Illuminare", enero 1971 (Continuación)

INSTRUMENTO OFICIALMENTE PROPIO DEL EPISCOPADO

Esta clarificación, que ya insinuaban las encíclicas misionales y que en las vísperas del Vaticano II iba tomando carta de ciudadanía en la teología misional, encuentra en la doctrina de la colegialidad episcopal su más firme espaldarazo. Y bien, ¿qué interferencia tiene este nuevo planteamiento doctrinal de la responsabilidad misionera de los obispos por lo que atañe a la Organización Misional Pontificia?

La respuesta es bien clara; si hasta ayer, cuando los Papas aparecían como los únicos y exclusivos responsables de la evangelización de los pueblos, se entendía bien —a tenor de las declaraciones— que las Obras Misionales Pontificias fueran el instrumento oficial propio de la Santa Sede, hoy, cuando a la luz del Concilio Vaticano II se afirma la corresponsabilidad solidaria de todo el episcopado a la empresa evangelizadora, las Obras Misionales Pontificias aparecen —y ahí están numerosos documentos que lo dicen textualmente— como el instrumento oficialmente propio de todos los obispos, individual y colectivamente considerados, para el cumplimiento de las responsabilidades misionales que les incumben.

Hay que afirmar esta doctrina del modo más palmario. Los obispos no tienen que ayudar, favorecer, impulsar, promover las Obras Misionales Pontificias porque son del Papa o porque los Papas han reiterado la petición de ese favor y de ese impulso por parte de los obispos. No. Los obispos tienen que respaldar y promover la Organización Misional Pontificia porque ésta es el instrumento con que oficialmente cuentan para el cumplimiento de sus deberes respecto a la cooperación misional. Las Obras Misionales Pontificias son propias del episcopado, son las instituciones con las que, por decisión oficial, cuentan para la realización de su deber misionero en lo que atañe a la formación de la conciencia cristiana en la dimensión universalista evangelizadora, a la promoción de las vocaciones misioneras y al fomento y desarrollo de la cooperación espiritual y material a la empresa misionera. Los obispos, bien a título individual, bien a título colegial y éste a escala internacional o nacional, pueden y deben promover diversas iniciativas misioneras; pero tales iniciativas deberán tener en cuenta que existe una institución oficialmente propia del episcopado en la Iglesia —los Obras Misionales Pontificias— y cuidarán de que ninguna de ellas lesione objetivos y cometidos de la Organización Misional Pontificia, lo contrario o los dificulte. Los obispos no pueden prescindir de la Organización Misional Pontificia ni pueden dejar a un lado a la misma a la hora de promover la cooperación misional del Pueblo de Dios a ellos confiado. Quien ostenta por voluntad de Cristo el título y la responsabilidad de cabeza del colegio episcopal, "unitatis ac directionis causa", ha indicado con el peso de su autoridad pastoral, y, por muy graves razones, que en la Organización Misional Pontificia tienen los obispos el instrumento oficialmente propio para la promoción de la cooperación misional en el cuádruple campo de los objetivos que ésta persigue.

(Continuará.)

Naročnina v Argentini v l. 1972 je 2.000 pesov m/n. Drugod kot doslej.

ČAS OPTIMISTOV

„Kaj ste boječi, maloverni?“ Kaj ne zaslužimo tega očitka bolj kot некоč prvi apostoli?

Strah nas je poganjal v umik. Zaprli smo se v trdnjavo pravovernosti in se bili za Kristusovo resnico. Če bi skicirali ta umik v treh močnih potezah, so ta umik narekovali trije veliki zgodovinski udarci, ki so si sledili v enakem časovnem razdobju. Prvi udarec: Lutrova doba, razkosanje krščanstva, veliki odpad od Cerkve. Drugi udarec: framasonstvo, odpad od Kristusa, razglašanje humanizma. Tretji udarec: komunizem, odpad od vsega božjega, borbeni ateizem. Kakor utripanje zgodovine: 1517 Lutrov proglas, 1717 prva framasonska loža, 1917 komunistična revolucija.

In zdaj, ko smo se po koncilu zavedeli, da je treba ven iz trdnjave na ceste sveta, je nastal preplah v sami hiši božji. Po čudni logiki se je začel ne zunanji, ampak notranji odpad. Že nekaj let si slede razprave z naslovi: krščanstvo brez Boga, krščanstvo brez Kristusa, krščanstvo brez Cerkve. Izvotleno krščanstvo, le lupina, kulisa.

Ko je novoizvoljeni jezuitski general stopil v koncilsko avlo in vrgel bombo: največja nevarnost je ateizem v Cerkvi, so ljudje ostrmeli. Mnogi so protestirali, nekateri so ga obsodili za ekshibicionista, a danes pričanja njegov drzni krik dobivati vsebino.

Zato preplah v Cerkvi sami: agonija krščanstva, kot je napovedoval španski filozof Unamuno in danes ponavljajo za njim mnogi izven Cerkve. Zato preplah v krščanskih vrstah: konec sveta, tistega zapadnega sveta, ki je bil nosilec krščanske kulture, konec, ki ga je prerokoval že veliki Dostojevski in danes mnogi v tem obupu vijejo roke.

Nad vso zmedo človeške komedije pa miruje v svoji neskončni ljubezni večni Bog, ki so ga mnogi že proglasili za mrtvega Boga, a živi. In nad zemljo, „ki je pusta in prazna“, veje isti Sveti Duh, ki je zmoget z dvanajstimi nerodnimi ljudmi pričeti najbolj tvegano podjetje: Cerkev.

Res, danes je doba optimistov, ne kakršnih koli, ampak doba krščanskih optimistov. Če se prečiščuje krščansko gumno, je to samo napoved nove dobe, ne pa propada.

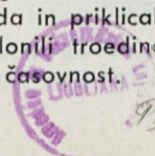
Bliža se konec in je že tu: a ne konec krščanstva, ampak konec materializma, konec dobe Prometejevičev, konec zapadne civilizacije brez

duha. A s tem ni konec vsega. Iz ruševin in krvi, iz otopelosti in onemoglosti klije nov svet, prihaja nova doba. Dobi sovraštva in snovnosti bo sledila doba ljubezni in duha. Na zanikanje Boga in vsega nadnaravnega bo odgovoril nov svet z vero v Boga in posmrtnost. Že od začetka dvajsetega stoletja, zlasti pa od leta 1914 sem je mogoče slediti v duhovnih tokovih zapadne omike zopetno vračanje od tehnike k metafiziki. Ni važno, koliko je duhov, ki so prav v svojem znanstvenem ali umetniškem razvoju začeli utirati pot novi dobi. Ni nas treba biti strah, da je razmehroma le malo takih, ki so se v tem trpljenju do kraja izčistili. In — če gledamo katoliško — naj nas ne moti, da je v naših vrstah več odpadov k materializmu kakor pa vrnitev k živemu katolištvu. Resnica je: ob zatonu dobe humanizma, liberalizma in komunizma začenja prodirati misel, ki je zmagovita. Kakor vselej ob prehodu dob se je osredotočila v maloštevilno elito, a v njej je živa in močna. Pretekla bodo desetletja in morda stoletja, trpljenje in groza bosta še naš delež, rod za rodom bo morda še v bolečinah in bo celo v mučeništvu služil tej zmagoviti misli, a konec bo zmaga. Z močjo, v kakršni se je pokazala ob sodobnem razpadu, pojde svojo razvojno pot, dokler ne bo iz razdora ostvarila soglasja, dokler ne bo sovraštva zamenjala z ljubeznijo, dokler ne bo Boga vrnila človeku in človeka Bogu. Započela bo čas, ki bo še najbolj podoben visokemu srednjemu veku, samo s tem razločkom, da je ta objemal le Evropo, zmaga porajajoče se misli pa bo objela ves svet.

Katoličani stojimo s svojo Cerkvijo v tako veliki in zgodovinski dobi, da komaj moremo nje važnost dovolj preceniti. Iz zgodovinske nujnosti se poraja nov svet, iz razvalin klije novo življenje.

Kdo drug kakor katoličani imamo pravico in dolžnost, dajati smer in pogon misli, ki se preriva skozi ruševine. Saj naša Cerkev je edina, ki more uresničiti poslanstvo nove misli: združiti človeka z Bogom. Katoliška Cerkev je edina, ki more utešiti hrepenenje onemoglih src; edina, v kateri se morejo v celoto zbrati vse duhovne moči sveta, da uresničijo najveličastnejše soglasje: kraljestvo božje na zemlji. Da, prav Cerkev je tista, ki je poklicana, da postane forma — lik nove dobe. Vse, kar je pozitivnega v starem in novem svetu, se mora izčistiti in združiti v njej, ki hrani vso Kristusovo resnico in ljubezen.

Ob tem spoznanju moramo ostrmeti nad veličastvom našega poslanstva, če je le v nas kaj katolištva in ljubezni do sveta. S katoliško resnico in ljubeznijo, ali drugače: z utrditvijo katoliške Cerkve po vsem svetu bomo rešili svet propada in priklicali dobo, ko se bodo vsi narodi v skrivnostnem Kristusu poklonili troedinemu Bogu. V tej globini šele dobiva misijonsko delo svojo časovnost.

9D 238/1979

„Kaj se bojite, maloverni. . .!“

Prispodoba tega, kar nosi že danes Cerkev v sebi kot kal za preobnovo sveta, je prizor, ki se vsako leto na praznik Vseh svetnikov obnavlja v kolegiju Propagande. Bogoslovci iz vseh narodov in jezikov sveta v zboru zapoje antifono dnevnega oficija: „Videl sem veliko množico, ki je nihče ni mogel prešteti, iz vseh narodov; stali so pred prestolom“ (Raz 7, 9). Kar je sv. Janez gledal v razodetju, je tu prikazano v živi prispodobi.

Za nas katoličane je pa časovna in katoliška dolžnost, da misel, izraženo v tem prizoru, uresničimo v času, ki prihaja. Zato se v teh dneh stiske iz neizčrpnih zakladov Cerkve nasrkajmo duha in moči, da pojedemo združeni na delo za zmago duha, za zmago katoliške misli.

Nič zato, če bomo morali v trpljenju prodirati skozi materialistično skorjo, ki nas oklepa; nič zato, če ne bomo niti bližnjih načrtov sami uresničili, samo da bo po nas misel živela in osvajala. Veseli in ponosni moramo biti, da živimo v tako velikem času; veseli in ponosni, da smemo pripomoči k prenovi sveta; veseli in ponosni, da smemo živeti za svojo Cerkev v najusodnejši dobi; veseli in ponosni, da prav mi začenjamo čas, ki bo Kristusov.

OD RICCIJA DO KONCILA

FRANC SODJA CM

Kitajski katoličan Janez Wu je zapisal: „Krščanstvo ni ne vzhodno ne zahodno, ni ne staro ne novo; je starejše kot staro in novejše kot novo. Meni je bližje kot konfuceizem, taoizem in budizem, sredi katerih sem bil rojen.“

Bog se je učlovečil za vsakogar in za vse. To učlovečenje dobiva svojsko obliko v vsakem posameznem človeku in vsakem posameznem narodu. Bog ni Irec, Cerkev ni francoska, Kristus ni Evropejec.

Misijonsko delo je v bistvu prevajanje božje Besede v vse jezike. Kristus se po Cerkvi mora vrasti v vsak narod tako, da je narod njegova last in on last naroda. Če misijonsko delo do zadnjih posledic izpelje to idejo, potem nikdar krščanstvo ne bo tuje telo v kakem narodu, ne bo uvoženo „blago“, ampak odrešilna lastnina dotičnega naroda. Kristus ni prišel iz Amerike ali Francije, Kristus je prišel iz nebes, poslan od Očeta.

Tako je razumel svoje poslanstvo véliki misijonar Ricci, ki je na pragu 17. stoletja bil kitajski mandarin. S to idejo je bil prežet De Nobili, ki je istočasno postal v Indiji indijski saniasi. Obema Italijanoma je šele po dolgem iskanju prave poti sledil Belgijec Lebbe, ki je v vsem postal Kitajec, da bi jim Kristus ne bil Evropejec.

Ko je na 2. vatikanskem cerkvenem zboru bil zastopan ves misijonski svet, je bilo vsem jasno, da je to edino pravo gledanje in da misijonsko delo ne more biti drugačno.

A do tega spoznanje se je Cerkev dokopala po težkih krizah. Akomodacija, o kateri razpravljajo misijonarji vse dvajseto stoletje, ni nekaj novega, to je stara apostolska metoda. Kongregacija za širjenje vere je tudi tedaj, ko je nastal vihar zaradi akomodacije, pisala (točno leta 1659): „Kaj bi bolj vodilo v stranpot, kot če bi na Kitajsko prenašali Francijo, Italijo ali Španijo. Narodom ne smete prinašati vaš način življenja, ampak vero, ki ne zavrača navad in običajev nobenega naroda, nasprotno, hoče, da se ti chranijo popolnoma nedotaknjeni.“ In še prej je papež Pavel V. leta 1615 dovolil kitajski jezik kot liturgični jezik.

A potem je po misijonskem svetu zavihral boj, ki je opustošil vso Azijo. Več kot dvesto let se Cerkev v teh deželah ni opomogla. Šele v 19. stoletju so se znova odpirala vrata, a misijonarji so prišli z veliko gorečnostjo sicer, pa ne s tistim uvidom, s kakršnim je zgrabil misijonarsko poslanstvo nekoč Ricci ali De Nobili in vrsta drugih.

Vihar se je zdavnaj polegel, prah in pepel pričata o žalostni dobi misijonskega dela, je pa ta „velika šola“ pouk za vse čase. Končno se je ozračje razčistilo, ideja popolnoma dozorela. Zato smemo upati v povsem novo razdobje misijonskega dela.

O problemu akomodacije, moderno povedano inkarnacije, pripoveduje ta razprava in to predvsem na podlagi tragične zgodovine obrednih bojev na Kitajskem.

A K O M O D A C I J A

I. TEORETIČNI DEL

„In Beseda je meso postala in med nami prebivala“ (Jan 1, 14); Bog je postal človek, v vsem nam enak, razen v grehu. In zato, da bi vsi zaživel božje, nadnaravno življenje. Tu je prav za prav pričetek akomodacije.

Misijonar, ki gre v poganke dežele, je poslanec Cerkve, kateri je Kristus dal nalogo, da se razširi po vsem svetu in vsem narodom posreduje zveličavno odrešenje. In njegova naloga je, da se približa tem ljudem, ali bolje, da jim približa Kristusov nauk, da mednje presadi Cerkev. Kakor je druga božja oseba izpolnila po načrtih božje Previdnosti svoje poslanstvo s tem, da je postala nam enaka, tako mora misijonar zaradi svojega poslanstva postati eden izmed njih, med katerimi deluje, da jim bo mogel posredovati krščansko resnico, nadnaravno življenje in organizirati njihovi naravi ustrezajočo vidno Cerkev. In v tem ravno tiči vprašanje akomodacije.

Vprašanje je silno važno, ker od njega v veliki meri zavisi uspeh misijonskega dela; tudi težko je, ker se vedno gibljemo med dvojno nevarnostjo, da ali ustvarimo tujo Cerkev, ki je poganski narodi ne bodo sprejeli, ali pa se izrodi domača sekta, če bi šli predaleč. In ves boj v 17. in 18. stoletju ima svoj vzrok ravno v tej dvojni nevarnosti. In vprašanje je, ali smo lahko veseli, da se je tako končal, kot se je, ali žalostni.

Če bi bile nastale nekake ločene Cerkve: kitajska, indijska, japonska, smo lahko veseli. Če pa je bilo delo zatrto, ko bi bilo morda danes misijonsko vprašanje v teh deželah že rešeno in sicer prav rešeno, smo lahko žalostni. Dejstvo pa je, da takratne razmere iz najrazličnejših vzrokov niso dovoljevale, da bi se bilo vprašanje hitro in trezno rešilo, kot se rešuje danes. Končno je to vprašanje tudi tako pereče, da se mora v njem razgledati vsaj površno vsak sodobni misijonar.

Zato si ustvarimo najprej pojem akomodacije, ugotovimo nje nujnost in celo dolžnost in končno skušajmo začrtati meje akomodacije.

I. P o j e m

Napačno bi bilo mnenje, da je akomodacija le taktična poteza Cerkve. Da jo uporabljamo le zato, da bi si mogli pridobiti naklonjenost poganov.

Akomodacija ima veliko globljo dogmatično podlago. Utemeljena je v načrtih božje Previdnosti. Bog je hotel vse ljudi združiti v Kristusu – to je končni cilj. A tu na zemlji se dovrši to združenje v Cerkvi, ki je naprej živeči Kristus. In da bodo mogli biti vsi ljudje vseh narodov združeni s Kristusom, se mra Cerkev razširiti po vsem svetu. Pri tem pa Bog ne uporablja kakih izrednih potov, da bi vsakemu narodu posebej vzbudil nekake preroke, ali da bi vsakemu posamezniku dal inspiracijo, ampak uporablja čisto naravno rast, ki je označena v priliki o gorčičnem zrnu. Zato se Cerkev zaveda svoje misijonske dolžnosti.

A napačno bi bilo pojmovanje, da je vse dobro samo v Cerkvi. Saj Bog deli milost tudi poganom. Ne eni ne drugi ne moremo izvršiti nramnega dejanja brez božje milosti, to je nauk bogoslovcev. In smemo pritrditi cerkvenim očetom, da Bog sam usmerja korake posameznih narodov k temu cilju na zemlji: k sprejemu Cerkve. Ne pošilja jim prerokov, pač pa posameznike in cele šole, ki s svojimi filozofskimi nauki ustvarjajo versko kulturni organizem, ki pripravlja ves narod na prihod njega, ki ima priti.

Zato misijonar ne sme uničiti tistih kulturnih vrednot, ki so se v teku stoletij izkristalizirale v posameznih narodih, ampak jih mora sprejeti po načelu: „gratia supponit naturam“ – milost predpostavlja naravo. Tudi ta „natura“ je božji dar, čeprav ji je pogosto primešana marsikakšna zmota in zabloda. Negativno je treba odstraniti, pozitivno pa sprejeti in oplemenititi z milostjo.

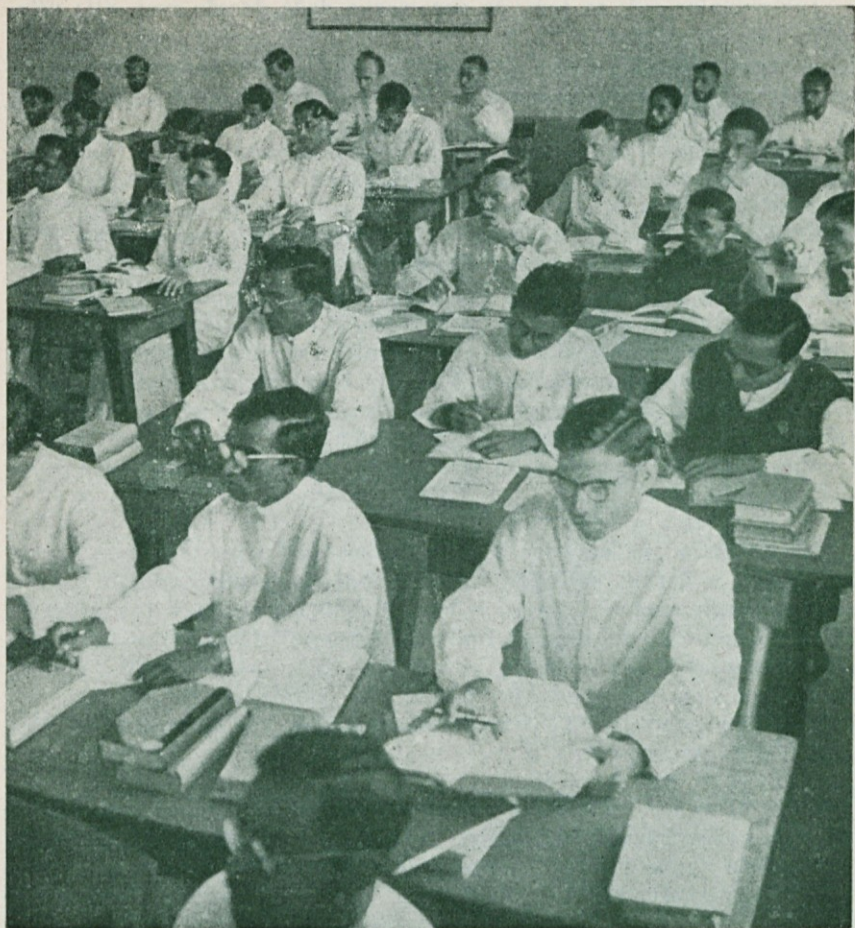
Zato misijonsko delo ni boj s pogansko kulturo, ampak je nadaljevanje in usvršenje kulturnega življenja posameznih narodov, prav kakor je storil Kristus, ki ni prišel „razvezovat postavo“, „marveč dopolnit“ (Mt 5, 71).

Zato akomodacija ni le taktika, ampak sveta služba Cerkve, ki prihaja med poganske narode, da dovrši delo božje Previdnosti. Zato poganom ni treba pretrgati s svojim dotedanjim razvojem, ampak se razvijati pod vplivom milosti naprej do „polne starosti Kristusove“.

Zato misijonar ne sme prihajati k poganom z zavestjo, da se šele z njim pričinja zveličanje, ampak mora sprejeti vse, kar tam dobi pozitivnega, v zavesti, da mu je vse to stoletja pripravljajal nevidni vrtnar, da bo mogel zdaj v njegovem imenu to delo dopolniti z ustanovitvijo, ali bolje: presaditvijo Cerkve, ki je „terminus“ božjih načrtov na zemlji.

To je dogmatična podlaga akomodacije.

V indijskem vélikem semenišču

Pctemtakem je akomodacija prilagojevanje misijonskega subjekta misijonskemu objektu. Misijonar mora prihajti s svojim poslanstvom posamez im narodom nasproti tako, da se v določenih mejah prilagodi njihcvemu narodnemu duhu, življenjskim pogojem in dotedanjemu kulturnemu razvoju.

Kakor pa je misijonski cilj individualen in socialen, je tudi akomodacija individualna in socialna.

Individualna teži za tem, da posamezna duša doseže svoj cilj: včlanjenje v Kristusa. Zato mora biti misijonar pravi „peidagogós ejs Hristóu“ – vzgojitelj za Kristusa. Zato se mora prilagoditi njegovemu mišljenju, čustvovanju in načinu sprejemanja. To je za misijonarja neizbežno.

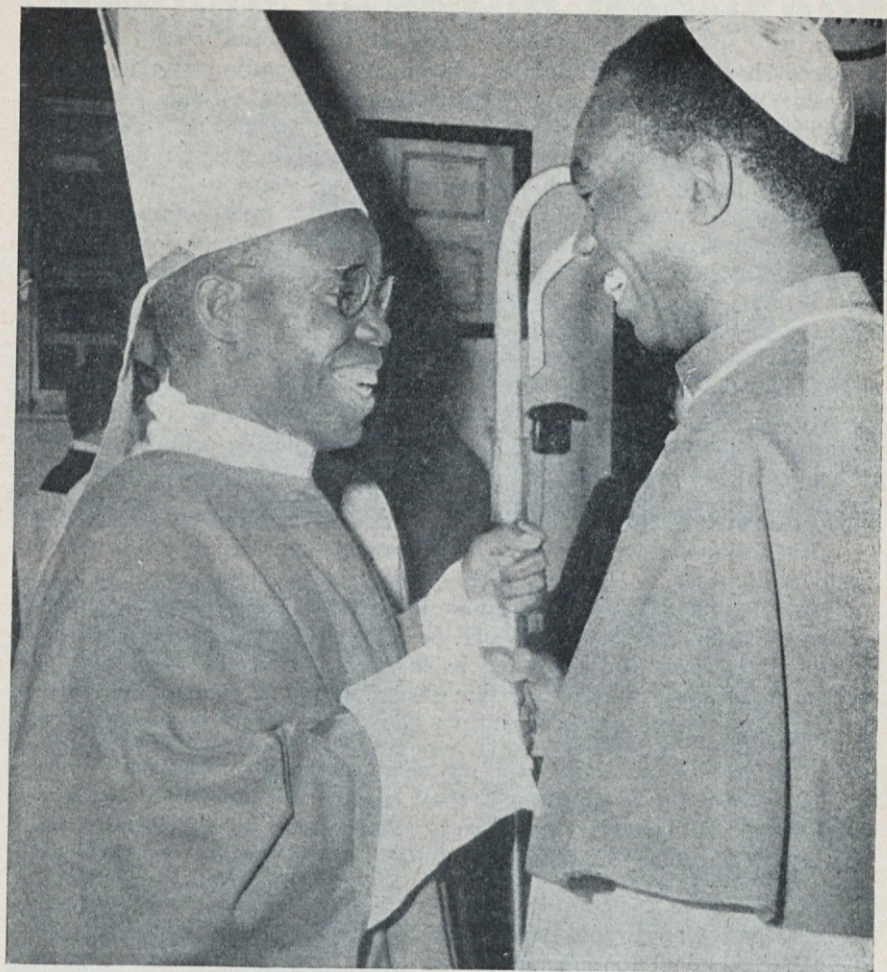
Toda kakor je nujno potrebna individualna akomodacija, je še nujnejša socialna akomodacija, ker je socialni cilj tisti končni zadnji cilj misijonarskega dela. Misijonarsko delo bo dopolnjeno, če bo narod v celoti, v vsem svojem kulturnem udejstvovanju prežet s krščanstvom in bo v tej pokristjanjeni kulturi vsajena Cerkev. Cerkev naj se v misijonskih deželah zavestno in dosledno oprostí zgodovinsko nastalih, evropskih zunanjih oblik in se spoštljivo prilagodi svojskosti misijonskega objekta. To je socialna akomodacija ali, kakor jo nekateri zaradi velikopoteznih načrtov osvojitve vsega sveta imenujejo, strateška akomodacija. To pa bi lahko razdelili v štiri posamezne dele: zunanjo akomodacijo, kolikor se prilagodi družbenim posebnostim; intelektualno, ki se prilagodi duhovnemu nastrojenju; in versko, ki se prilagodi verskemu nastrojenju misijonskega objekta.

Ko govorimo o akomodaciji, pa navadno mislimo na vse ono, kar se nam izraža v čutnih oblikah: kulturno udejstvovanje, običaje itd. In teža vprašanja akomodacije je gotovo v prilagojevanju v teh stvareh. A Väth, nekdanji misijonar v Indiji in kasneje eden najboljših misijologov v vprašanju akomodacije, govori še o drugi akomodaciji, ki mora biti podlaga vsakemu prilagojevanju in brez katere vse drugo ne pomeni dosti. To imenuje on bistveno akomodacijo ali akomodacijo višje vrste. Ta je dvojna.

Prva sloni na Tertulijanovem stavku: „Anima humana naturaliter cristiana – Človekova duša je že po svoji naravi krščanska“. Vsaka „poganka“ duša nezavedno teži za krščansko resnico. To je tisto delo božje Previdnosti, o katerem smo že govorili. In le če sprejme krščanstvo, je to hrepenenje utešeno. Zato je treba paziti na osnovni ton tega hrepenenja, ki se pogosto javlja kot želja po oprostitvi greha in ravno na to hrepenenje navezati svoj evangelij.

Drugi način višje akomodacije pa imenuje utelešenje krščanskega ideala v misijonarju. Misijonar mora na sebi na viden način pokazati to, kar oznanja. Sveti misijonarji imajo vedno uspeh, ne samo zato, ker Bog blagoslavlja njihovo delo, ampak tudi zato, ker četudi nezavedno s svojim svetim življenjem vrše akomodacijo višje vrste. Nasprotno pa so zgledi nekrščanskega življenja nekristjanom v veliko pohujšanje. Oni hočejo videti, ali v resnici ta vera, ki jo misijonarji oznanjajo, človeka plemeniti in osrečuje.

Dva vesela predstavnika črne Cerkve

K temu utelešenju krščanskega ideala pa spada tudi to, da misijonar globoko spoštuje pogane in z njimi ravna ljubeznivo, plemenito, res kakor „*peidagógos ejs Hristóu* – vzgojitelj za Kristusa“.

Vsa ta iskanja so našla potrditev na koncilu; več: obogatitev. Odprta so nova obzorja, ker ne gre le za sprejemanje vseh kulturnih in družbenih vrednot, ampak gre tudi za verske vrednote. Ni odveč poslušati, kaj so zapisali koncilski očetje:

„Od najstarejših časov do današnjih dni se najde pri različnih narodih neko spoznanje skrivnostne moči, ki je prisotna v teku stvari in v dogodkih človeškega življenja, včasih celo priznanje najvišjega Boga ali celo Očeta. To spoznanje in priznanje prešinja njihovo življenje z globokim verskim čutom. Verstva, ki so povezana z napredujočo kulturo, skušajo na ta vprašanja odgovoriti z bolj dognanimi pojmi in v bolj uglajenem jeziku. Tako v hinduizmu ljudje preiskujejo božjo skrivnost in jo izražajo z neizčrpnim bogastvom mitov in z izostrenimi filozofskimi naporimi; rešitve iz stisk našega življenja pa si iščejo ali v oblikah spokornega življenja, ali v globokem premišljevanju, ali v tem, da se zatekajo z ljubeznijo in zaupanjem k Bogu. V različnih oblikah budizma priznavajo popolno nezadostnost sedanjega spremenljivega sveta in učijo pot, po kateri bi ljudje s pobožno in zaupanja polno dušo mogli doseči stanje popolne svobode, ali pa, bodisi z lastnim prizadevanjem ali oprti na višjo pomoč, priti do najvišjega razsvetljenja. Tako si tudi druga verstva, ki jih je najti po vsem svetu, na razne načine prizadevajo, kako bi nemirnemu človeškemu srcu pomagala s tem, da mu kažejo poti, to je nauke in pravila za življenje ter svete obrede.

Katoliška Cerkev ne zametuje ničesar od tega, kar je v teh verstvih resnično in sveto. Z iskrenim spoštovanjem gleda na te načine delovanja in življenja, na ta pravila in nauke, ki se sicer v mnogočem razlikujejo od tega, česar se sama drži in uči, pa so vendar neredko žarek Resnice, ki razsvetljuje vse ljudi. Oznanja pa in je dolžna nenehno oznanjati Kristusa, ki je »pot, resnica in življenje« (Jan 14, 6), v katerem najdejo ljudje p-lnost verskega življenja in v katerem je Bog vse s seboj spravil.

Svoje sinove zato spodbuja, naj se preudarno in z ljubeznijo razgovarjajo in sodelujejo s pristaši drugih verstev in, izpričujoč svojo vero in krščansko življenje, priznavajo, spoštujejo in pospešujejo tiste duhovne in moralne dobrine, kakor tudi socialne in kulturne vrednote, ki se pri njih najdejo.“

Morda bi ob branju teh besed bil vzradoščen tisti Indijec, ki je z žalostjo zapisal: „O da bi vendar bili koraki sv. Petra in drugih apostolov usmerjeni rajši na Vzhod kakor pa na Zapad. In vzhodni narodi bi zacveteli v velikem občestvu razsvetljenih narodov, kot se je to zgodilo v Evropi. Zakaj se je vendarle moralo krščanstvo preseliti od Vzhoda na Zapad in je zapadnim deželam bila dana naloga, da ga spet prinesejo Aziatom, ko jih vendar tako malo razumejo.“

Prehodili smo dolgo, bolečo pot, a v viharjih se je nebo zjasnilo, pokoncilska svežina je osupnila največje optimiste. V misijonih se je pričelo nekaj, kar bo rodilo sadove šele čez sto let.

(Bo še.)

URHOVNO VODSTVO MISIJONOU

Vrhovno vodstvo misijskega dela Cerkve je kajpada v svetem očetu Pavlu VI, ki pa ima za svoj misijski organ Sveto Kongregacijo za širjenje vere, katera ima svoj sedež v Rimu na Španskem trgu. Vodi jo brazilski kardinal Angelo Rossi (zgoraj levo), glavni tajnik je Italijan msgr. Pignedoli (desni zgoraj), pomožna tajnika pa sta Indijec msgr. Lourdasamy in Afričan iz Dahomeya škof Gautin.

Ta Sveta Kongregacija za širjenje vere ima za celotno misijonsko delo Cerkve v zaledju v pomoč misijonskemu polju pred vsem tri ustanove, takozvane papeške misijonske družbe:

Družba za širjenje vere, ki naj bi postali nje udje vsi zavedni katoličani; zbira in razdeljuje sredstva za vzdrževanje misijonskih ustanov: cerkva, šol, bolnišnic, zavetišč, itd.

Družba sv. apostola Petra, ki ima skrb pred vsem za vzgojo domače duhovščine, gradnjo semenišč, oskrbo semeniških profesorjev.

Družba sv. Detinstva Jezusovega, ki naj zbere vse že krščene otroke in njih žrtve v pomoč vsem še nekrščanskim bratcem in sestricam.

Kajpada ima svaka teh treh družb tudi molitev kot najmočnejše duhovno sredstvo za osvajanje sveta za Kristusa.

BLIŽE H KRISTUSU - BLIŽE K EDINOSTI!

o. JOŽE KOKALJ DJ

Sv. Avguštin je bil pred svojim spreobrnjenjem krivoverec. Ko je spoznal pravo Kristusovo Cerkev, je globlje razumel vse zlo, ki ga povzročajo krivoverstva in razkoli.

„Kaj?“ je vzkliknil, „v jezo vas spravi najmanjši nered v laseh, a niti najmanj vam ni mar, da s svojimi prepiri in nesporazumi rušite skladnost Kristusovega Telesa! – Razumite Kristusovo naročilo, da ne živite razdeljeni, kajti iz nas vseh kot udov raste eno telo, čigar edina glava je Gospod, Zveličar sam.“

Sv. Avguštin je s temi zadnjimi besedami pokazal, kdo je temelj edinosti vseh kristjanov.

Kristus je trta, mi v Cerkvi smo mladike.

Kristus je glava, mi v Cerkvi smo udje.

Kristus je temelj, mi v Cerkvi smo kamenje, vanj vzdano.

Brez Kristusa bi bili suhe mladike, mrtvi udje, brez reda nametano kamenje.

On je temelj naše krščanske enotnosti. On je središče, okrog katerega se je zavrtela vsa človeška zgodovina. Oddaljevati se od Kristusa pomeni hiteti stran od sonca v temo. Približevati se Kristusu pa pomeni prihajati k resnici in življenju.

Zato je blagoslovljen vsak korak, ki kristjane vodi k njemu, ki je Pot, Resnica in Življenje.

Tudi protestanti in pravoslavni imajo mnogo globokih vernikov, ki si iskreno prizadevajo, da bi čim bolj odkrili bogastvo Kristusove osebnosti in njegovega nauka.

Prav je, da pri tem omenimo največjega ruskega filozofa in apostola edinstva – Vladimira Solovjova.

Vladimir Solovjov je zablestel kot izredna osebnost, kot vrhunec ruske versko-filozofske misli. V svojem družinskem krogu je že kot majhen otrok dihal versko ozračje pravoslavne pobožnosti. Še zelo mlad si je zgradil svoj krščanski svetovni nazor, v katerem je bil Kristus temelj in središče.

Solovjov je bil izredno nadarjen. Ko je med 14. in 17. letom svoje mladosti doživljal notranje krize, je strastno bral knjige različnih filozofov, da bi odkril resnico. Zelo dobro je znal slovanske jezike, latinščino, grščino, francoščino, nemščino, angleščino, italijanščino in hebrejščino; temeljito je preštudiral filozofijo, teologijo in zgodovino. Razen tega je razodeval kristalno čist značaj, skromnost, skoraj plašnost, združena z odločno voljo in smelostjo.

Imel je šele 25 let, ko je nastopil kot profesor na univerzi v Petrogradu. Nasprotniki tega mladega profesorja so k njegovemu govoru poklicali vse študente, ker so hoteli Solovjovu onemogočiti nadaljnje delovanje. Pred zbrane poslušalce je stopil Solovjov, visok in suh, nežen in zbran, z blagim glasom in nenavadno močjo, ki je bila skrita v logičnih izvajanjih. Nasprotniki, ki so ga hoteli ponižati, so ostrmeli, ko je spregovoril o človekovem dostojanstvu in o božji ljubezni do ljudi. Njegov glas je slavil Kristusa, ki je edini vodja kraljestva ljubezni in bratstva. Vabil je vse prisotne, naj se podvržejo Kristusovemu božjemu delovanju in stopijo v zvezo z Bogom.

Namesto poraza je Solovjov tega dne doživel zmagoslavje.

Vladimir Solovjov, veliki Kristusov ljubitelj in apostol krščanske edinosti, je umrl leta 1900. Imel je šele 47 let.

Omenimo njegove besede, ki jih je zapisal v knjigi Temelji vere: „Najvišji cilj osebne in družbene nravnosti je v tem, da bi vsi ljudje v vseh stvareh posnemali Kristusa, v katerem biva vsa polnost božanstva. Vsak od nas lahko pomaga, da bo ta ideal postal stvarnost, če le posnema Kristusa v svojem osebnem in družbenem udejstvovanju.“

Zelo lepo je pisal o Kristusu tudi ruski pravoslavni pisatelj Dostojevski. V romanu Bratje Karamazovi govori starec Zozima o Kristusu takole: „Mi na zemlji res blodimo in ko ne bi imeli pred seboj dragocene Kristusove osebe, bi propadli in zablodili kot človeški red pred potopom.“

Kristusova vzvišena oseba pa stopa pred nas predvsem takrat, ko beremo in premišljujemo sveto pismo. „Mi kristjani,“ govori sv. Avguštin, „poslušamo evangelij ravno tako, kot bi poslušali prisotnega Kristusa.“

V srednjem veku je cesar moral vstati in si je snel krono z glave, ko je poslušal branje sv. pisma, da je s tem pokazal, kako je majhen pred velikim Kristusom. In ko so vojaki pri poslušanju evangelija imeli v rokah gole meče, so s tem izražali pripravljenost, da tudi kri prelijejo, če je treba, za božjo besedo.

Pri protestantih sv. pismo postavljajo na oltar, pri pravoslavnih in pri nas pa duhovnik pri maši slovesno prepeva evangelij. Kristus je po božji besedi prisoten med vsemi kristjani.

Darujmo mu torej svoje duše kot svetilke, v katerih je zmanjkalo olja. Prosimo ga, naj te svetilke vseh kristjanov napolni z oljem svoje

Sveti oče Pavel VI pri sprejemu visokega dostojanstvenika ene pravoslavnih cerkva.

milosti. Tako se bodo krščanske duše zasvetile v novi luči – luči razodete resnice. In ker je resnica samo ena, se bodo v bratski skupnosti našli vsi kristjani ob njem, ki si je dal prebosti srce iz ljubezni do nas vseh.

Neki anglikanski duhovnik je peljal svojo hčerko na sprehod po Londonu. Mimogrede sta stopila tudi v katoliško cerkev.

„Kakšna lučka pa sveti tam spredaj?“ je vprašala deklica.

„Gori zaradi Najsvetejšega zakramenta.“

„Kaj je to Najsvetejši zakrament?“

„To je Jezus.“

Na istem sprehodu sta obiskala tudi anglikansko cerkev.

„Očka, zakaj pa tu ni lučke?“

„Ker v naših cerkvah ni Jezusa.“

„Očka, potem pa me vedno pelji tja, kjer je Jezus.“

Čez štiri leta je anglikanski pastor s celo družino prestopil v katoliško Cerkev.

(Iz razmnoženine „Mati krščanske edinosti“, Maribor 1966)

Tebi:

Oni raztrgani dan,
razpeti v široko, mokro plahto
s kolov dreves po viharju
in streh,
in s svetiljko tihe barve,

stal sem na voglu cest,
nosečnih z vozmi
za praznike za tistim obzorjem nekje,
ki čaka.
In čul sem krik jeseni,

kratek in hladen od ptic,
raztegnjen in vroč od mnogih listov,
belkast od prvega riža,
padlega
k tempeljskim kadilom.

Rahlo razširil sem duri
v vrt,
pred vodnjak,
v stopnice k Budi z bakrastim lotosom
v ustih, trdih od smrti v črni uti.

Pismo na les sem naslonil,
tebi sem pisal
vetra pošto:
„Daj mi za riž misijonom,
živ od besed in božje dober.“

Oni raztrgani dan,
na voglu pred templjem, tam sem stal.
In mislil náte.
In náte. In náte.
Od vran je jeknil: Amen.

TAJSKA CERKEV PO KONCILU

(Z dovoljenjem p. A. Gomanca DJ, avtorja tega članka, priredila za KM s. Marija Frančiška Novak OSU, Tajaska)

CERKEV NAJ POSTANE SLUŽABNICA DRUŽBE NA TAJSKEM

V duhu pokoncilskih odlokov, v duhu okrožnice Populorum progressio in tudi v duhu najnovejše papeške poslanice Octogesima adveniensi glejmo na Cerkev na Tajskem ne samo z gledišča neposrednih apostolskih uspehov, ki jih merimo po številu spreobrnjenj in krstov, marveč z gledišča, kako Cerkev sodeluje pri celotnem človeškem napredku v deželi, gledano seveda v luči krščanskih načel. Na ta način je namreč Cerkev priča *Ljubezni* in kolikor je katoliška Cerkev res priča *Ljubezni*, toliko bo pritegnila ljudi k sebi, zlasti če mora za to ljubezen trpeti in biti razpeta na križ.

Tajci se bodo začeli zanimati za Jezusa Kristusa takrat, ko bodo videli, da znajo kristjani bolje ljubiti.

Cerkev na Tajskem si je mnogo prizadevala za poedine spreobrnitve. Ti novi krščenci so se potem morda preveč odtegnili od narodne, budistične skupnosti, ko so vstopili v krščansko občestvo. Tam so v verskem pogledu našli mnoge koristi, a so se preveč odtujili svojcem in bili brez vpliva nanje, namesto da bi postali „sol svoje zemlje“, „luč na gori“ in „kvas v testu“, kot evangelij to ukazuje.

Tako je bila Cerkev *Mater-Mati* za nekatere redke presajene posameznike na izoliranih postojankah, in *Magistra - Učiteljica* nekrščanske elite v tajski družbi na katoliških šolah, elite, ki se v veliki večini ni pokristjanila.

Število odraslih spreobrnjenj v deželi je bilo in je še nekaj nad tisoč na leto. Tretjina je iz Bangkoka, kjer je družba bolj mednarodna; tretjina iz nomadskih, animističnih plemen po hribih na severu, kjer po cele vasi sprejmejo vero v Kristusa. Zadnja tretjina pa so vsi drugi. Ta način spreobračanj, kot bi jih lovil na trnk, obeta le majhen napredek. Takih posameznih spreobrnjenj je mnogo premalo. Tudi če je v katoliških družinah razmeroma dosti naraščaja, se na ta način relativno število katoličanov v deželi ne bo dvignilo, če ne bo padlo, ker prebivalstvo tako hitro narašča. Seveda so ta poedina spreobrnjenja kvalitetno velikega pomena: spreobrnjeni, ki so se oklenili Kristusa kljub tolikšnim zaprekam, so res junaški značaji, odločeni za vodstvo v družbi.

Še drugo je: prisotnost Cerkev na Tajskem se kaže najbolj po materialnih gradnjah, cerkvah, šolah, bolj ali manj župnijskih. Večinoma so te cerkve in šole središča katoliške občine, ločene od narodne budi-
stične skupnosti. Seveda so te krščanske občine, zlasti na ubožnem se-
vercvzhodnem delu, pa tudi na jugu, središča družbenega in gospodarske-
ga razvoja; vendar je vse to bolj omejeno na kristjane, stikov z ne-
katoličani je razmeroma malo. Katoliške šole slove in imajo uspeh.
Ker v deželi še ni dosti državnih šol, ne osnovnih, ne srednjih, imajo
te zasebne katoliške šole veliko važnost, dokler jih dežela še tako potre-
buje. Naši maloštevilni katoliški dijaki in dijakinje na teh šolah bi mo-
rali povsod sprejeti posebno krepko vzgojo, da bi tako postali „kvas
za testo“ in „luč na gori“. Zaradi številnih drugih težav to ni vedno
lahko.

Socialno pomoč je organiziral francoski jezuit v Huay-kwangu, v
zelo ubožni četrti Bangkoka. Imenujejo ga *Sun Klang Theva*, se pravi:
Angelski dom za uboge, kjer požrtvovalni prostovoljci in prostovoljke
pomagajo ubogim posebno z vzgojo, tako da z delom in zaslužkom potem
pomagajo sebi in družini. Temu domu se je pridružil poleg našega uršu-
linskega zavoda Vasuthevi *Sun Klang Thevi*, to je Marijin dom za uboge.
Vsako leto katoliški študentje in študentke s pomočjo jezuitov in uršu-
link pripravijo taborišča za delo in napredek v zaostalih vaseh. Dve tis-
karni tiskata katoliške knjige in revije, ki pa so večinoma šele prevodi
ali ponašenja, če gre za veroučne knjige.

Katoliška družba laikov, ki je priznana od države, prevzame mnoge
odgovornosti katoliškega laika v pokoncilski dobi na svoje stroške. *Druž-
ba katoliških učiteljic in učiteljev*, ki je izšla iz prvih skromnih zboro-
vanj prav v našem zavodu Mater Dei pod duhovnim vodstvom salezi-
jancev, ima zdaj svojo organizacijo in se udeležuje v skoraj vseh ško-
fijah.

Tako ima Cerkev na Tajskem kot drugje po svetu zlasti v na-
šem času pred seboj veliko nalogo: biti *luč na gori in kvas v testu*.

Mati Cerkev ni kakšna privatna inozemska družba, kot se zdi,
da pri nas nekateri mislijo, za osebno zveličanje po najnižji ceni in za
najmanjše tveganje; je marveč velika skrivnostna navzočnost sredi sveta
in stoletij *božje sile*, po kateri končno vsi človeški naporji na koncu svo-
jih tudi temnih in divjih podvigov najdejo pot k Bogu.

Kje je katoliška Cerkev v Tailandiji in kaj dela?

Mi smo Cerkev in naše pričevanje in služba Cerkvi naj bi se poka-
zalo bolj v družbeni luči, v službi družbe same.

Številni katoliški učitelji, profesorji in drugi izobraženci sodelujejo s svojimi dušnimi pastirji zlasti pri skrbi za mladino, za sirote in uboge, za splošen dvig tajskih „nižjih“ slojev.

Prva skrb Cerkve v službi družbe in dežele naj bi bila *vzgoja krščanskega občestva*, trdno vsidrana na svoji družbeni in narodni odgovornosti. *Tako bodo cerkev, fare in šole postale središča apostolske dejavnosti*. Spreobrnjenja naj bi misijonarji in misijonarke dosegali, ne da bi zanemarjali svoje kristjane, ko bi šli med nekristjane, *marveč tako, da oblikujejo kristjane v apostolskem in misijonskem smislu*: le-ti naj postanejo *zares luč na gori in kvas za testo*. Čim več bo kristjanov na farah, v cerkvah in šolah, toliko večja bo potreba pomočnikov pri delu med nekristjani.

Le s tem pogojem bodo katoliške cerkve in šole, ki so posejane sem in tja po tajski zemlji, res imele pomen in nalogo: središča, iz katerih izžareva božja *ljubezen* do vseh ljudi – še posebej do ubogih, zanemarnjenih, zapuščenih, tistih, za katere se nihče ne zmeni – po Srcu Jezusa Kristusa, ki hoče, da bi bili v njem pri Očetu in Svetem Duhu VSI ENO.

Pridi k nam tvoje kraljestvo!

Rojaki! Molimo za Tajsko in slovenske misijonarje v tej deželi, ki radi vojne v Indokini prehaja vedno bolj v območje nevarnosti. Molimo za Indijo in Pakistan, da ju Bog obvarje grozečega bratomornega vojnega klanja!

TAJSKA IMA NOVEGA ŠKOFA

Poroča s. M. KSAVERIJA PIRC OSUrS, Tajska

Čantabun, škofija v jugovzhodni Tajski, ima novega škofa. Škof Sanguen se je zaradi boleznj svoji službi odpovedal. Rim je odpoved sprejel. A novega škofa je imenoval šele 14 mesecev kasneje. Je to msgr. Lorenc Tienčai Samančit, tajnik prejšnjega škofa, še ne 40 let star.

Tienčai je bil eden prvih šestih gojencev novega malega semenišča v Srirači leta 1943. Bil je pa tudi edini iz te skupine, ki je prišel do duhovništva. Veliko semenišče z bogoslovnico za vso jugovzhodno Azijo je bilo prav do nedavnega v Penangu v Maleziji. Tam je Tienčai študiral šest let. Za posvečenje je prišel domov v Hua Pai. Posvetil ga je v mašnika škof Sanguen.

1965. so ga poslali v Belgijo na tečaj za liturgiko in pastoralko, potem pa še za leto dni v Pariz. Ko se je vrnil, ga je čantabunški škof imenoval za svojega tajnika. Tako je imel priložnost, da se seznanj z nalogami in težavami svoje škofije.

3. oktobra letos je bil posvečen v škofa v svojem rojstnem kraju, v mestecu Hua Pai, kake tri ure vožnje z avtom iz Bangkoka proti jugovzhodu. Prelepo nedeljsko jutro je bilo, ko smo zapuščale prestolnico z našimi katoliškimi učiteljicami in gojenkami. Naš šolski avtobus je brzela po lepi cesti. Na desno in levo, kamor je seglo oko, sama riževa polja. V lahni sapi je valovilo to svežezeleno morje, ki bo čez dober mesec samo zlato. Spet in spet so nas prehitevala osebna vozila. Veliki avtobusi pisanih barv so se nam pridružili iz stranskih cest. Vsi pa smo brzeli na isti cilj: Hua Pai. Mesto ni ob glavni cesti. Zavozili smo v ozko poljsko pot, ki je bila zaradi deževja zadnjih dni zelo razmočena. Velik avtobus je obtičal v jarku ob cesti. Le kako ga bodo izvlekli!

Cerkev v Hua Pai je še nova, v siamskem slogu pozidana. Pa kar velika. Krog cerkve je velik prostor za parkiranje. Ves je bil v zastavah, posejan s pisanimi šotori, kjer si se lahko pokrepčal. Množica pa se je zgrinjala od vseh strani. Nam redovnicam so določili prostor blizu cltarja. Čez sto nas je bilo, zvečine Siamke. Noviciat sester domačink kongregacije Sv. Križa je v Hua Pai. Novinke in pripravnice so sestavljale pevski zbor, ki je z večglasnim petjem spremljal posvetitveni obred. Vse je bilo v tajščini razen sklepnega Tedeuma, ki so ga peli latinsko... Ob desetih je prišel v cerkev slavnostni sprevod. Čez 80 duhovnikov sem naštela; potem pa še vseh 8 siamskih škofov (dva sta na sinodi v Rimu), slednjič novi škof Tienčai.

Posvečevalec je bil msgr. Sanguen, škof, ki se je škofiji odpovedal in ki je pred leti Tienčaja posvetil v mašnika. Ganljiv je bil prizor, ko je položil mašno knjigo na mlada ramena in jim s tem naložil vse dolžnosti in težave vrhovnega pastirja.

Na oltarju je bilo šest velikih ciborijev. Novi škof je najprej obhajal očeta in mater, nato pa še tri rodne sestre. Mlajši brat je duhovnik. Potem se je vsa cerkev zvrstila ob šestih ciborijih.

Kosilo za redovnice je bilo v noviciatu. Vse številne redovne kongregacije, ki misijonarijo na Tajskem, so bile prisotne. Večino so seveda imele Siamke, saj jih je čez 800 v redovnih oblekah. Takšna srečanja nas zbližujejo.

Popoldne smo se vrnile v Bangkok z iskreno molitvijo, da Bog blagoslovi težko pot novega škofa.

*Gornjemu poročilu o posvetitvi novega škofa je sestra
Ksaverija priložila naslednje spremno pismo:*

Regina Mundi, Bangkok, 24. oktobra 1971.

Dragi gospod urednik,

vaše pismo z dne 16. 7. je še vedno v moji miznici. Želite kakšne izvirne članke. Na Tajskem to ni lahko. Tu ni katastrof, kot so v Pakistanu, ni takšne revščine, kot je na Madagaskarju, ne takšne lakote, kot je v Indiji. Tajska se razvija in se izobraža z veliko naglico. Šole, šole, zavodi, univerze vsepovsod! Šole se pa spet in spet prenavljajo po mednarodnih smernicah. Na tisoče Tajcev študira zunaj. Samo na ameriških univerzah jih je letos 6427. Žalibog najdejo tam poleg znanosti tudi nemoralo, ki jo budizem tako biča.

Po vsej naši deželi obnavljajo pagode. Ena bolj žari v zlatu kot druga. Bodo pa ti zidovi zmogli zastaviti tok časa, ki kaže vedno bolj, da je budizem svoje poslanstvo že preživel? Pa so vendar še vedno milijoni ljudi, ki po njem iščejo stik z nadnaravnim in iz njega srkajo moč za нравno življenje.

Blagovest Gospodova tudi pronica tiho in malo opazno v množice, ki so prave volje. Nova izdaja sv. pisma je izšla v lepi sodobni siamščini. Več in več je nabožnih knjig in revij. Koncilski odloki so tudi že vsi prevedeni v siamščino. Lepo je nasititi lačne z zemskim kruhom; a nič manj lepo je napajati nje, ki so žejni resnice. To pa je privilegij nas misijonarjev na Tajskem

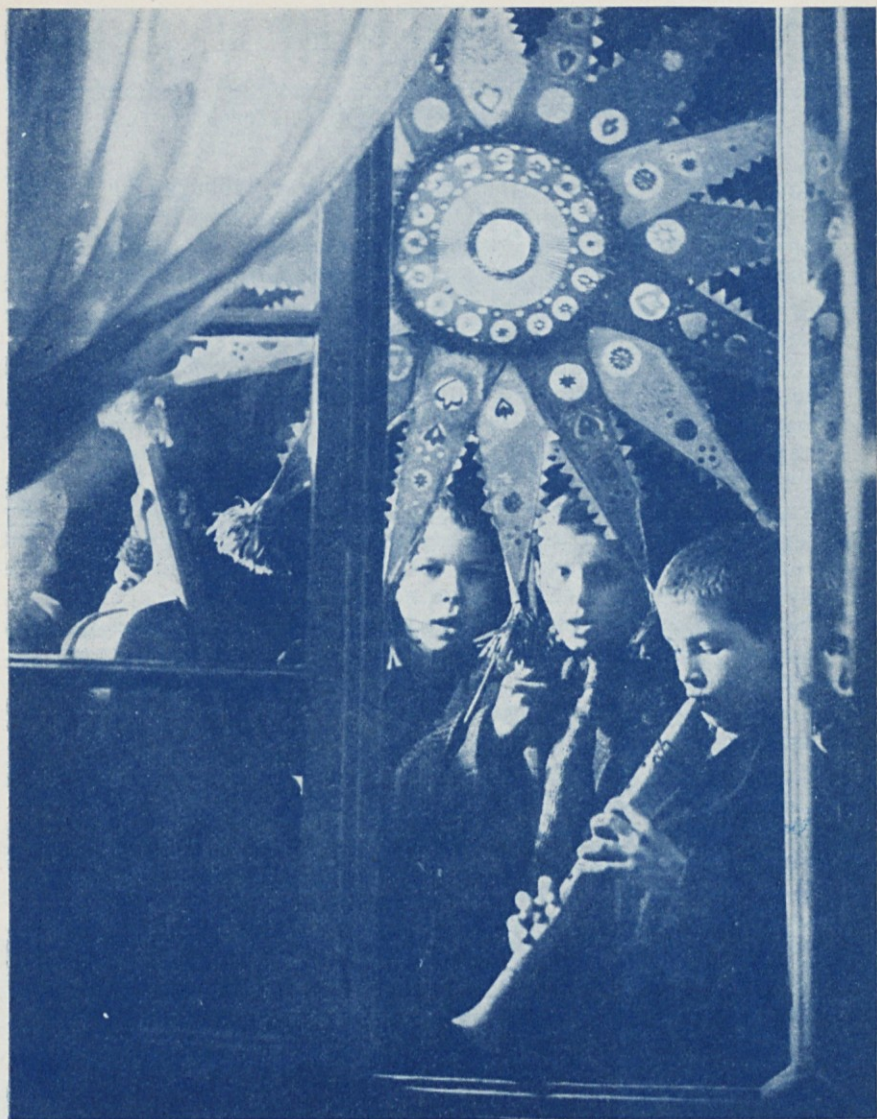
Letni prirastek prebivalstva v Siamu je 3 odstotke, se pravi: 1 milijon 80 tisoč duš. Zdaj so se ustrašili, da bo zemlje in riža zmanjkalo, če bo šlo v tem ritmu. Začeli so z akcijo za omejevanje spočetja z vsemi možnimi sredstvi. Ljudje se sicer upirajo, ker je tu navada, da so otroci v družinah številni; a slednjič bo le bela kuga zagospodarila tudi v tej lepi deželi.

Pravkar sta prišli knjigi Na ozarah in Huda pravda. Iskrena hvala. Kolikšen oddih je branje lepe slovenščine! Že pred časom sem prejela tudi življenjepis škofa Rožmana od celovške Mohorjeve. Zelo sem ga bila vesela. Ameriška dobrotnica je knjigo omogočila vsem slovenskim misijonarjem. Sem se ji že zahvalila.

Sestra Frančiška Novak je v Evropi. Ravno zdaj je na nekem katehističnem tečaju na Francoskem. Po božiču bo šla za dva mesca na Angleško. Tam je pred leti študirala in diplomirala na londonski univerzi iz angleščine, francoščine, latinščine. Prijetno bo obnavljati stara poznanstva. Aprila pa bo že spet pri nas, saj jo zelo pogrešamo.

Danes je misijonska nedelja. Še prav posebno mislim na prelepo srečanje pred dvema leti v Buenos Airesu. Lepe pozdrave g. Lenčku in vsem dragim znancem v Buenos Airesu; najlepše pa zase pridržite.

Misijonski koledniki

V nekaterih katoliških deželah, posebno v Avstriji in Nemčiji, pa tudi med Slovenci na Koroškem je navada, da gredo otroci za Svete Tri Kralje z veliko zvezdo, godali in petjem po hišah in prosijo za misijone. Koroški koledniki samo za slovenske misijonarje zberejo do 2.000 dolarjev. Bog jim blagoslovi tudi njih misijonsko koledovanje 1972!

ČRNI IN BELI MENIHI V AFRIKI

S. M. AGNES ŽUŽEK CCMM, Afrika

Leta 1965 so v cistercijanskem samostanu v Tillburgu na Holandskem sklenili, da bodo poslali cistercijane v Vzhodno Afriko. Moškega kontemplativnega reda prej v teh krajih ni bilo.

2800 metrov visoko, v tako imenovanem Rift Valley, kakih 180 km zahodno od kenijske prestolnice Nairobi, so si postavili samostan. Prišel je opat, trije četjete in štirje bratje. Z njimi pa še cela holandska družina: oče arhitekt, sin električar, mati in hči gospodinji. Živeli so pod šotori, dokler si niso postavili skromne hišice in zasilne kapele. V treh letih pa so pozidali velik samostan in cerkev: cementne bloke za zidavo so izdelali kar tam, s strojem na ročni pogon... Zaposlili so številne domačine, postavili hleve, kurnike, svinjake... pa začeli z živinorejo. Ko sem bila nedavno tam, so imeli okrog 900 krav, 2000 prašičev in 900 kokoši. Izdelujejo sir, maslo, vse to z jajci in mlekom vred prodajajo v 30 km oddaljeno mesto vsak dan: v večje, 120 km oddaljeno mesto Kisumu pa enkrat vsak teden.

Danes seveda vse to delo opravljajo in vodijo domačini. Kakih 400 mož je zaposlenih pri podjetju. Za njihove družine so pozidali primerne kočice, za otroke veliko ljudsko šolo, stalno skrb za učitelje. Tudi bolnišča Katigengo. Novinci-študentje žive pri sestrskem kaplanu cistercijan splošne bolezni; za težje bolne pa poskrbi prevz v 30 km oddaljeno državno bolnišnico. Nekaj mladih deklet so poslali že tudi študirat na državno bolničarsko šolo.

Glavni namen tega samostana, ki se imenuje cistercijanski samostan Naše ljube Gospe Zmagovalke (Cistercian Monastery Our Lady of Victory) je molitev in pouk afriških redovnih novincev. Osem očetov (Holandci, Nemci, Kanadčan in Američani) skrbijo za štiriletni teološki študij vseh afriških novincev iz Vzhodne Afrike (Kenija, Uganda, Tanzanija in Abesinija). Potem tisti novinci, ki bi radi postali duhovniki in imajo tudi poklic, nadaljujejo teološki študij ali v glavnem semenišču v Ugandi, ali pa v Angliji. V Ugandi imajo sestre cistercijanke lasten samostan (letos poleti so jim ga slednjič tudi uradno priznali!) blizu semenišča Katigongo. Novinci-študentje žive pri sestrskem kaplanu cistercijanu. Odtod pa hodijo vsak dan študirat v semenišče. Trenutno so tam trije novinci. Dva sta šla v Anglijo v opatijo na goro sv. Bernarda, v Calville. Lani je bil posvečen prvi afriški (Vzhodna Afrika) cistercijan. To vam je bilo veliko, prelepo slavlje. Zdaj je voditelj novincev in podprijor. V samostanu je trenutno 18 afriških novincev. Poleg osmih očetov,

ki sem jih prej omenila, so še štirje holandski bratje (eden od njih mora vsak dan speči kruh še pred prvimi molitvami, ki so že ob treh zjutraj!).

Drugo veliko delo v samostanu so duhovne vaje. Celo leto, kar naprej v manjših skupinah; naj že za sestre, naj samo za duhovnike, ali za skupino laikov, pa tudi za mešane skupine; celo za zasebne duhovne vaje posameznikov je poskrbljeno: eden od očetov je osebi, ki dela duhovne vaje, na uslugo za posebne razgovore.

Udeleženci duhovnih vaj so vabljeni, da prisostvujejo liturgičnim molitvam. Ob 3 zjuraj so jutranjice, potem pa glavna maša. Koncelebrirajo vsi očetje, navzoči pa so vsi bratje in novinci. Pojejo latinsko ali angleško, večkrat tudi v swahili, ki ga govore po Vzhodni Afriki. Eden

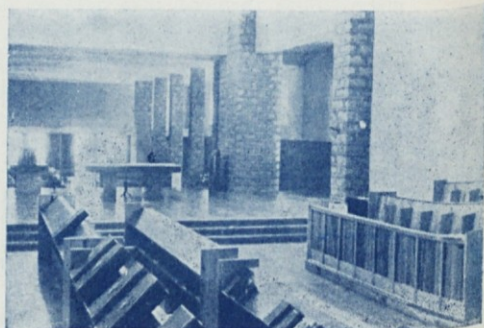
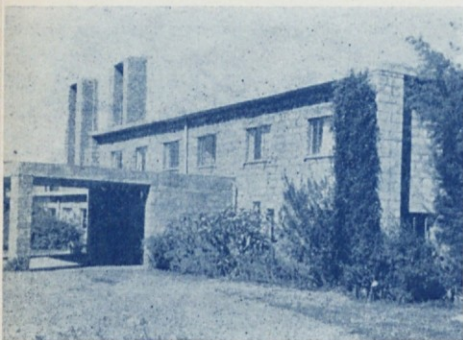
od bratov iz Tanzanije je zelo nadarjen za glasbo; komponiral je že precej mašnih molitev in napevov v afriškem ritmu. Mnogokrat se pri petju spremljajo z bobni in drugimi domačimi glasbili. Sveže spečen kruh posvete v Kristusovo telo, razlomijo ga, vsi navzoči so ga deležni.

Po maši gredo študirat ali pa molit tja do zajtrka ob sedmih. Potem sledi triurno ročno delo; kateri pa več ne študirajo, delajo ves dan. Vsake tri ure se vsa samostanska družina zbere k skupni molitvi. Udeleženci duhovnih vaj prejmejo po maši ob pol petih zjutraj skodelico čaja ali kave. Očetje vedo, da bo šla večina spet spat, tja do zajtrka ob osmih. Za domačine in „zaspane“ udeležence duhovnih vaj pa je suha maša ob sedmih zjutraj. Čez dan sta po dva ali trije govori, kot pač kakšna skupina, ki duhovne vaje dela, želi. Ob osmih zvečer gre samostanska družina k počitku. Električno odključijo; če hoče kdo še brati, si prižge svečo.

Iz nairobijskega prihaja veliko laikov sem na oddih ali kratke rekreacije, za konec tedna. Tu je resničen mir in nasičen z višinskim zrakom.

Eden od očetov je dobil od svete stolice dovoljenje, da začasno deluje zunaj samecstana. Forportalski škof, kjer sem jaz prej delal, ga je bil naprosil, naj misijonari med nabiralci čaja okrog Fort Portala. Tam je kakih 4000 mož katoličanov pri delu. Zvečine pridejo delat za dve, ali tri leta iz južne Ugande ali pa iz obmejne Rwanda-Burundi. Ta pater je devet mesecev delal kot nabiralci čaja: od petih zjutraj do štirih popoldne je obiral čaj, v dežju in soncu, živel je z njimi v njihovih bornih kolibah, jedel, kar so mu možje dali: sami si kuhajo, ker žená ni z njimi, ostale so doma... Potem pa so ga zaposlili, naj bo samo njihov duhovnik. Pomagali so mu pozidati preprosto hišico, nekakšen družbeni dom zraven (dve sobi) so si postavili, da se popoldne lahko shajajo. Kapelico ima misijonar v svoji hišici.

Menim, da je delo cistercijanskih očetov zares prelep zgled misijonarkega dela po koncilu: pomagati celemu človeku. Njegova telesna blaginja mu bo v pomoč tudi v nadnaravnem življenju.

Z BENGALSKIH POLJAN

O. STANKO PODERŽAJ DJ, Bengalija

MINAKI

Minaki je mlada indijska mati. Prisodil sem ji največ 17 ali 18 let; čisto dekliško podobo je imela, ko sva se prvič srečala.

„Oče, dve hčerki imam, ena je enajst, druga devet let stara. Mož me je zapustil, morala sem iskati zaposlenje, da se preživim. Zdaj pa mi je lastnica hiše, kjer stanujemo, povedala, da se moram z otrokoma izseliti. Kam naj grem?..“

Seveda sem si medtem že popravil misel o njeni starosti: moral sem jo dvigniti vsaj do kakih 25 let. Poslušal sem naprej.

„Če bi mogla deklici oddati v kak zavod, bi še nekako šlo, tako pa...“

Več o družinskih težavah iz njenih ust nisem zvedel. Pozneje iz drugih virov: mož, pravi ničvrednež, je bil do nedavna v zaporu. Ko je odslužil kazen, se je v družini samo mimogrede pokazal, pa takoj spet izginil. Tašča je Minaki prigovarjala, naj s hčerkama vred prestopi k mohamedancem, potem da bo ona skrbela za vse tri... Minaki se je vabi uprla in z deklicama odšla na cesto. Za nekaj časa so našle streho pri revni družini. Ko pa ni mogla najti nič stalnega, se je zatekla k meni.

Poskušal sem tu in tam; dolgo ni in ni šlo. Slednjič pa mi je le uspelo, da sem deklicama našel zavetje v nekem katoliškem zavodu. Minaki, uboga mati, je pa od naporov in skrbi težko zbolela in je morala v bolnišnico. Ko so jo odpustili, je spet potrkala pri meni. Neznansko se mi je zasmilila: obraz do kraja izsušen, roki kot dve trski, nogi sta jo komaj držali. Telo ena sama razvalina. A duh ni klonil. Močna in polna zaupanja v božjo Previdnost je vzdržala. Našla je zaposlitev: pridno pomiva posodo pri neki družini.

Skušal sem iz nje kaj več izvleči o možu in o tašči, ki jo je hotela pripraviti k odpadcu. A čeprav se večkrat vidiva, do danes še nisem čul iz njenih ust besedice tožbe ali obtožbe čez moža ali taščo. Čudovito se zna obvladati. Na preči v laseh nosi poseben rdeč znak, ki v Bengaliji pomeni, da je ženska poročena. Tako laže varuje svoje žensko dostojanstvo.

To je naša „močna žena“ – mlada mati Minaki. Ni edina. Lahko rečem, da sem takšnih močnih žená že veliko srečal med našimi Bengal-kami. Kako zelo zaslužijo, da jih verno spremlja naša pomoč!

se prebujata. V prejšnjih časih se Indijcem ni nič mudilo. Misijonarji smo bili zavoljo tega naravnost nestrpljivi. Danes se pa tudi tu med nami vsem nekam mudi. Vsa dežela je razburjena, neučakana. Kar se prej dolga stoletja ni spremenilo, se zdaj kar v kratkem, takoj... Hvala Bogu, da tako je! Ampak ti prevrati ne prizanašajo misijonarskemu delu, ki zares trpi ob njih. Je pa to (od naše strani vzeto) prav po besedi Kristusovi, da „kraljestvo božje silo trpi in silni ga otemajajo“. Bomo pač v teh razmerah morali še krepkeje zagrabititi za plug in še globlje zaorati, da bo več sadov... Bog vam povrne vsem, da nas pri tem delu v teh težkih časih s takšno vneto in tako razumno podpirate!

IZOBRAŽENEC HINDUIST NAS PRIJEMA ZA UŠESA

Nirad C. Chaudhuri je v Vzhodni Bengaliji (Bangla Deš) rojen bengalski pisatelj. Tam je preživel prvih trinajst let. Dvaintrideset jih je prebil v Kalkuti, precej v Londonu, zdaj pa živi v Delhiju. Piše največ angleško; knjige izdaja doma in v tujini. Njegova „The Autobiography of an Unknown Indian“ mu je prinesla zaslužen priznanje dovršenega angleškega pisca. „The Pasage to England“ so kritiki ocenili za zgled potopisa. Mnogo prahu pa je v Indiji dvignila njegova „The Continent of Circe – Kirkinina celina“, kjer popisuje Indijo kot deželo, kjer ta kot mitološka Kirka vsakogar, ki se ji približa, očara in ugonobi. V tej knjigi (Chatto and Windus, London 1965) pravi, da so mu od kristjanov najbolj poznani le protestantje angleških ločin. Ima pa v knjigi več zelo pikrih, včasih tudi upravičenih opazk o indijskih kristjanih.

Klečeplazci pravi kristjanom, češ da izžarevajo posebne vrste dobroto, ki pa se razblinja v brezbarvno dobrodušnost. Zgled: Kadar je kristjan v službi pri hindu, se mu kar ne more zadosti priklanjati in udinjati... Če pa se kristjan slučajno vzpne na visoko upravno mesto, bo prisegal na nezmotljivost hinduističnih gospodarjev bolj kot hind v istem položaju. Chaudhuri je nekoč s tovarišem hindom ostro obsojal neko mednarodno zelo kritizirano dejanje indijske vlade (ne drznem si omeniti, katero, pa tudi ne, s čim jo je Chaudhuri primerjal. – Op. pisca) vpričo visokega uradnika kristjana. „Moj Bog,“ je vzkliknil ta, „s čim in s kom vendar primerjate vlado?“ Chaudhuri, k tej prigodi pikro doda, da ga je obšla misel, kako je bil Bog tega kristjana bolj na njegovi, Chaudhurijevi strani, kot pa na strani onega „klečeplazca“... Kristjanom tudi zamerja, da indijske voditelje v zasebnem življenju kritizirajo, javno pa si jih ne upajo. Tako bude vtis, da imajo kristjani hinduistične mogočnike za „zaresno utelešene nadangele, ki obdajajo božji prestol“.

Pravi jim tudi *bojazljivi*. Po Chaudhurijevo bi indijski kristjani morali biti bolj korajžni. Odločno bi se morali potegniti za pravice, ki jim

gredo po ustavi. Obregne se tudi ob najvišje predstavnike kristjanov, naj protestantske, naj katoliške. Kot primer navaja škofa, ki je v Delhiju prisostvoval „malikovalski prireditvi“ (po Chaudhurijevo seveda!) v počastitev enega najbolj izrazitih nasprotnikov krščanstva Swamija Vivekenanda; ta škof je ob tej priložnosti celo govoril in v govoru slavil Vivekenanda kot „pionirja“, ki je izžgal novo pot v prid univerzalnega bratstva“. . . Za drug primer mu je naš kardinal Gracias, ki je ob kitajskem napadu na Indijo 1964 na 2. vaticanumu v Rimu od tam naslovil poziv na svoje indijske rojake, naj podpro vlado v boju proti Kitajski in je v tem smislu govoril tudi s papežem. Chaudhuri se pikro vprašuje, kdo neki je bil nagovoril kardinala, da se vmešava v docela politično indijsko zadevo. Zbadljivo pristavlja, naj bi rimska kurija kardinala rajši opozorila, da Cerkev od njega, cerkvenega kneza pričakuje, da ne bo dopustil, „da Gandhi sam v Indiji oznanja evangelij. . .“. Ta Chaudhurijev protest v bistvu pride na isto kot zgoraj: med kristjani v Indiji je vse preveč malodušja, premalo samozavesti, premalo poguma!

Kratkovidni, da so, oponese Chaudhuri kristjanom. Bodočnost krščanstva takole napove: Bogatejši in vplivnejši se bodo sčasoma docela poistovetili s hindi višjih slojev, razen vere, ki je pa tudi ne bodo preveč resno vzeli. . . Večina kristjanov pa, ki so reveži, bo stvorila svojsko vrsto nekakšne nižje kaste, ki se bo hindom približala in se družila z njimi celo v njihovih poganskih obredih. Pri tem se Chaudhuri obregne ob one kristjane, ki se vdajajo hinduističnim prazničnim običajem škropljenja s pobarvano vodo na praznik Holi, pa prižiganju luči in ognja na praznik Diwali: kratkovidnost jim oponese.

Da je *krščanstvo v Indiji v nevarnosti*, trdi Chaudhuri. Kajti zgoraj omenjeni zadnji kristjani se skoraj že v ničemer več ne ločijo od hindov. Prav to pa je zanje velika nevarnost, če sploh še hočejo ostati kristjani. Tolažijo se z zatrdilom, da so to samo splošni družbeni običaji. Hind nima prav nič proti temu, če se pokriža in moli kot kristjan; krščanska vera kot taka ga prav nič ne moti. Hind je to največ in v prvi vrsti v družbenih odnosih. Hinduizem je svojska družabnost, ki kot taka z verskim prepričanjem nima nič opraviti. Zato bo kristjan, ki se bo oprijel ali se navzel hinduističnih družbenih navad, slednjič jenjal biti kristjan.

Quo vadis, Domine! Chaudhuri, ki v avtobiografiji prizna, da nima nobene vere: ne veruje ne v Boga, ne v hinduizem, se pa obenem preplašen trese za bodočnost krščanstva v Indiji. Prav za prav hoče kot nevtralnemu neprizadeti opazovalec kristjane le opozoriti. Zato nam daje nekaj prav krenitih nasvetov. Pravi: kar krščanstvo zdaj v Indiji potrebuje je – preganjanje. V lastno korist bi si morali kristjani želeti, da bi bili zaradi Jezusovega imena osovraženi. V svoji bujni domišljiji

gleda Chaudhuri prizor, ko bodo v Delhiju celo otroci vstali proti staršem, brat bo izdajal brata, čče sina... Zadnji kristjan v večernem mraku beži iz Delhija... Približa se kraju Idgah, molitvenemu prostoru, kjer je svoj čas počival Timurlenk, potem ko je izropal Delhi. Nenadoma zazre pred seboj postavo, ki se mu bliža. Prepozna jo, na kolena se vrže in vzklikne: „Quo vadis, Domine? – Gospod, kam greš?“ Postava pa mu odvrne: „V Novi Delhi, da odrešim odpadnike in izdajalce!“... A indijskih kristjanov nihče ne bo odrešil, dostavlja Chaudhuri, ker med njimi ne bo izdajalcev. Če bo kdo od njih odpadel, se niti zavedel ne bo.

Tako Chaudhuri. Zgodovina uči drugače. Krščanstvo gradi na naprej postavljenih temeljih: ne ruši, ne ubija, ne odstranja. Prilagaja se, preobraža, posvečuje. Je pa mnogo bridkih resnic v Chaudhurijevih opazkah in opominih. Teh se bomo morali zavedeti. Pa previdno, a odločno hoditi po poti, ki jo je bil pred nami izhodil Odrešenik sam: pot trpljenja, smrti in vstajenja!

HINDUISTIČNI „BREVIR“

Kot študent sem v Ljubljani dostikrat poslušal korarske molitve v stolnici. Večkratna dnevna molitev ni nikakršna katoliška posebnost. Tudi muslimani, pa ne samo hodže, molijo po štirikrat dnevno. Duhovniki molimo brevir. Bengalski hindi imajo namesto molitvenih obrazcev za vsak dnevni čas posebne verske popevke. Jutranjim pravijo *lalit*. Popoldanskim *multan*, predvečernim *Puravi*, *khambaj* in *iman* (tri različne vrste so). Ponoči pa prepevajo *behag*.

Koliko predaje duhovnosti je v njih!

Na primer:

*Oči Te zro pa si v vseh očeh...
Srca Te ne poznajo, v njih si skrit...*

Ali pa:

*Dan se nagiba, življenje srce tone,
o, duša moja, kaj te zadržuje?...*

In pa tale:

*Reci: Gospod, o Gospod, pojdimo domov!
Svetloba dneva gine, večer je tu:
konec je trgovanja, končana je igra,
gostilna je pusta, srce si želi le – domov!...*

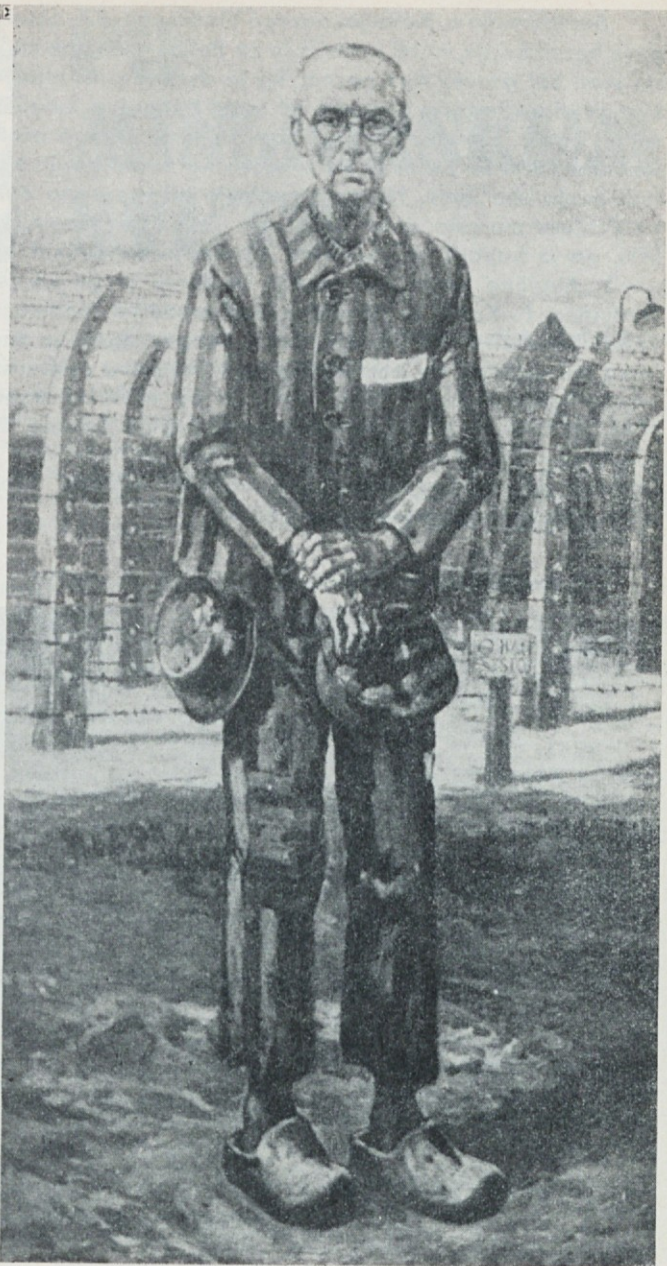

**SLAVITE GOSPODA VSI NARODI,
SLAVITE GA VSA LJUDSTVA!**

BLAŽENÍ KOLBE

Beatifikacija p. Kolbeja, novega blaženega. 17. oktober 1971, dan njegove beatifikacije, ni bil praznik le za Poljake, ampak za širni, tudi misijonski svet. Saj ga vse svet pozna. Ko je dvignjen na oltar, je še bolj postal živa pridiga herojske ljubezni, ki jo je izkazal v taborišču smrti v Auschwitzu, ko se je ponudil v smrt namesto družinskega očeta Franca Gajownizceka. Ta je še živ in je bil prisoten na beatifikaciji. Kolbe pa je nosilec tudi misijonske ideje. Njegovo geslo je bilo: ne eno dušo, ne nekaj duš, za Kristusa moramo dobiti vse duše. Ta univerzalizem, ki je pristno katoliški, ga je napotil na Japonsko, kjer je podobno kot na Poljskem, ustanovil „Marijino mesto“ in obstoji še danes in ga že vodi japonski konventualec. P. Kolbe je navdušen nad moderno tehniko, a ne le občudovalec. Izkoristil jo je v božjo slavo. Njegov ogenj je vnel cele vrste ljudi in so mu prihiteli na pomoč. Njegova svetniška osebnost je ves čas izžarevala božjo bližino v toliki meri, da mu nihče ni mogel odreči prošnje. Njegova žrtev v celici gladovanja je le zadnje dejanje, čisto naravni višek njegovega življenja, ki je bilo v celoti zaznamovano z ljubeznijo. — Obširen njegov življenjepis so „Katoliški misijoni“ objavili že v prvih letih svojega izseljenskega izhajanja.

Pri beatifikaciji p. Kolbeja. Med Poljaki in Indijci - dve Slovenki.

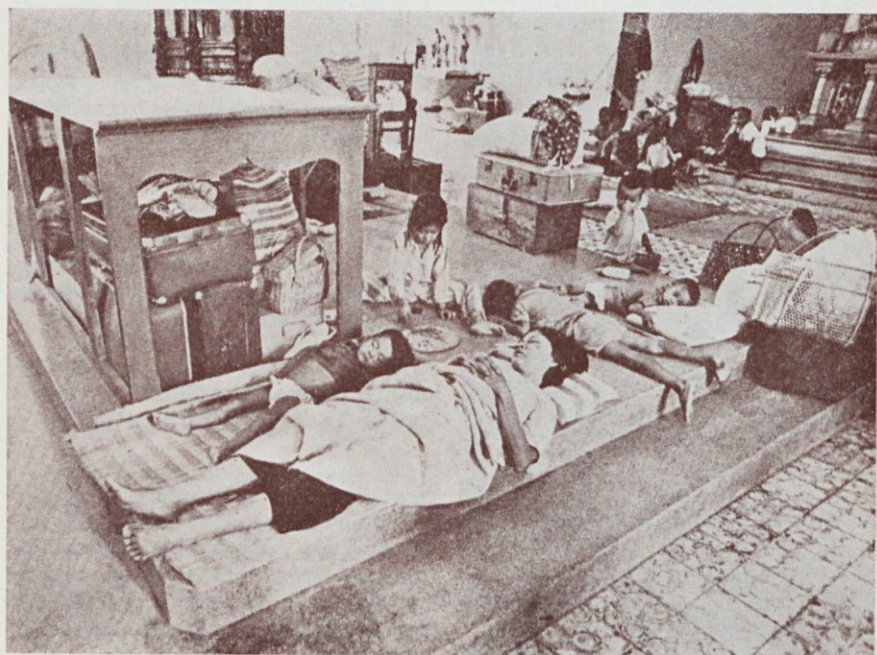
PO MISIJONSKEM SVETU

V Mozambiku se je zgodilo nekaj edinstvenega. Beli očetje so zapustili misijon iz protesta proti trdemu kolonializmu Portugalcev. General reda je v javnem pismu utemeljil ta težki in nenavadni korak. Če bi sodelovali naprej, bi bili sokrivi krivic, ki se delajo domačinom, in škode, ki jo poveza-

va misijona s portugalsko kolonijo povzroča Cerkvi.

Afriška mesta hitro naraščajo. V desetih letih je črnsko prebivalstvo poskočilo na 50 milijonov. Pred 30 leti je bilo v mestih le 3 milijone ljudi. Leta 1957 jih bo že 100 milijonov. To

Vietnamski vojni begunci so našli zatočišče v cerkvi.

tudi misijonom prinaša nove probleme. Dotok iz dežele v mesto je prehit in nepraviljen z obeh strani.

Indija in Pakistan Teh in podobnih naslovov so polni časopisi že mesece sem. Iz Vzhodnega Pakistana je pribežalo 8 milijonov beguncev. Razmere med njimi so nepopisne. Indira Gandhi in svetovne karitativne organizacije kličejo na pomoč. A medtem razpravljajo, ali je dobro in kdaj in kako naj prihite na pomoč. Medtem pa stotisoči umirajo, zlasti otroci. Na meji med Indijo in Zahodnim Pakistanom pa napetosti naraščajo. Bo nov krvavi madež na zemeljski obli?

Narodna Kitajska ali Formoza je po sprejetju celinske Kitajske v Združene narode postala problem. Problem

Misijonarka, ki živi in dela po hindujsko.

je brez dvoma tudi misijon, ki je po vojni lepo zacvetel.

Na Cejlonu so pripravili tečaj za uporabo audiovizualnih občil, ki naj jih uporabljajo pri oznanjanju evangelija. Udeležilo se ga je okrog 200 oseb. Tako cejlonski misijon, ki je kljub velikim težavam zelo razgiban, modernizira svoje delo.

Afriška Gvineja je dala lekcijo Ameriki in Evropi. „Če se tuji žele naslajati nad umazanijami in krutostmi, mi se ne bomo. Hočemo dostojen tisk in televizijski spored.“ To je dejal sam predsednik Macías. In tudi sam nadzoruje, da spodobnost res ostaja v vseh oddajah. Prav tako država odklanja vse nedostojne filme.

V Kongu je še vedno 65.000 beguncev iz Sudana. Ker si nihče noče „opeči prstov“ s tem, da bi drezal v težka meddržavna vprašanja v črni Afriki, se tudi nihče prav ne zavzame za begunce. In od teh beguncev je 75 odstotkov katoličanov!

Duhovnikov je na svetu, po zadnji uradni statistiki, 351.679. Svetnih duhovnikov je 236.137, redovnikov pa 115.542. Če primerjamo ves svet, pride na enega duhovnika 10.000 duš in 1963 katoličanov.

Misijonarjev je v vsej Cerkvi trenutno: duhovnikov 36.665, redovnih bratov 15.512, sester pa 83.244.

Na svetu je 1 milijarda 120 milijonov kristjanov: katoličanov je 690 milijonov in pol, protestantov 280 milijonov, pravoslavnih pa 150 milijonov. Od nekrščanskih verstev pa so najštevilnejši muslimani, ki jih je 480 milijonov, in hinduisti, ki jih je 430 milijonov.

Zaradi lakote umre vsako leto 25 milijonov ljudi. Spričo razkošja bogatih dežel, posebno razkošja nekaterih slojev in še ob dejstvu moderne tehnike, ki postaja malik, je najbolj čudno to, da je človekovo življenje tako malo vredno.

Vprašanje gobavcev ni rešeno. Od vseh 15 milijonov gobavcev, ki so na svetu, jih 10 milijonov nima nobene oskrbe, in so še prav tako izvržek človeštva, kot poznamo njihovo žalostno zgodbo z Molokaja, otoka o. Damjana.

Japonci so praktični in misteriozni ljudje. Po vojni so pokazali tako gospodarsko sposobnost, da so že posekali Anglijo, Francijo, Nemčijo; v nekaj desetletjih bodo ekonomsko prva država na svetu, če bo šel razvoj naprej z zdajšnjo naglico. Istočasno pa je opaziti med njimi iskanje duhovnih vrednot. Ko se misijonarji ubijajo z vprašanjem, kako naj se približajo japonski duši, nastajajo v nekaj letih sekte, ki družijo po cele milijone pripadnikov. Japonsko dušo žeja po nečem višjem. Trije razlogi zlasti vodijo k zopetnemu iskanju religije: hrepenenje po večji sreči, kot jo nudi le zemska blaginja; želja, da bi bili boljši ljudje; pripravljenost sodelovati v dobroti. Vse najnovejše ločine imajo v sebi ta spoznavni znak karitativnega ali družbenega dela. Morda bodo ti pojavi pomagali preusmerjati misijonarsko delo tako, da bodo Japonci tudi v katoliški Cerkvi začeli bolj masovno iskati cilj svojih teženj.

Vojaki v Egiptu dobe v roke sveto pismo, čeprav so večinoma muslimani. Naročila so tako visoka, da je biblični družbi zmanjkalo papirja, da bi mogli takoj ustreči prošnji vojnega ministrstva. Pred sto leti bi kaj takega največji optimist ne mogel sanjati.

Ob sveti reki Gangesu.

BARAGA NA OLTAR!

P. dr. Hugo Bren - nepozabni Baragovec

M. ZEVNIK, Ljubljana (iz Družine, št. 14, 71)

P. dr. Bernard Ambrožič, ing. Jože Gregorič in p. dr. Hugo BREN, so kakor triperesna deteljica pri delu za Baragovo beatifikacijo. Njen prvi člen, brez katerega si ostalih dveh baragoslovcev niti prav zamisliti ne moremo, je p. Hugo Bren.

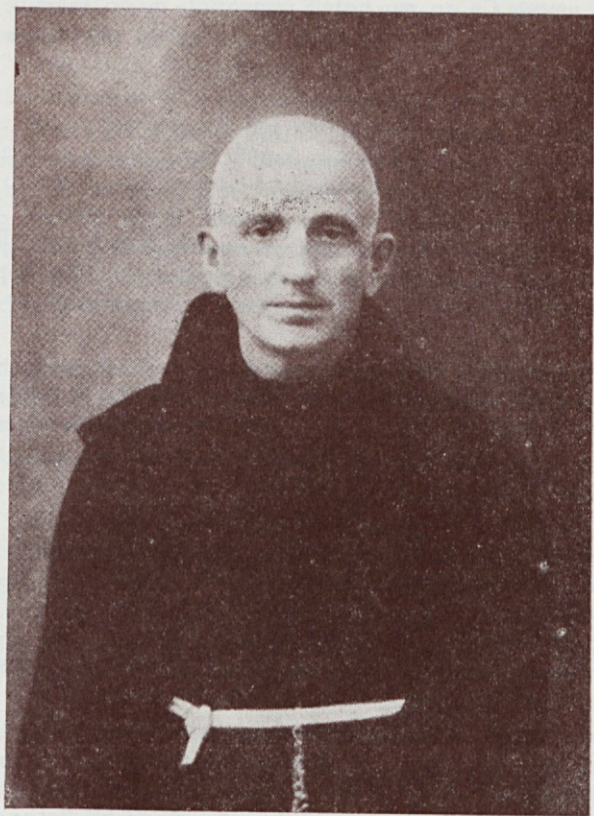
Rodil se je 5. dec. 1881 na Rovišah, župnija Sveta Gora pri Litiji. Bil je predzadni v družini s sedmimi otroki. Do vstopa k frančiškonom je pomagal doma pri kmečkih delih. Sam je o tem pisal: „Zadnjič sem posebno močno udaril s cepcem in rekel materi: ‚Mama, to je bilo zadnjič v mojem življenju!‘ Brez misli so dejali: ‚O, če Bog da, boš še!‘ Pa je bilo vendarle zadnjič. Še preden je končal nižjo gimnazijo, se je seznanil s frančiškani. Pod vodstvom p. Angelika Hribarja je pel na koru. Že v tem času se je odločil, da postane frančiškan. Noviciat je naredil v Novem mestu in ob preobleki dobil ime Hugo. Še istega leta 1900 je odšel študirat višjo gimnazijo na Kostanjevico pri Gorici. O teh letih pravi: „Lepa je bila Kostanjevica, in redovna disciplina vzorna. Zato sem jo jeseni 1904 težko zapuščal.“ Vendar se je po enem letu bivanja v Kamniku zopet vrnil v Gorico, kjer ga je goriški nadškof dr. Frančišek Borgia Sedej 14. julija 1907 posvetil v mašnika.

Naslednjega leta je odšel Bren študirat na friburško vseučilišče v Švico. Zaradi stare pljučne bolezni je moral študij prekiniti. Doktoriral je šele v marcu 1915. Nato je poučeval moralno bogoslovje v Ljubljani. Že v tem času je pisal o Baragu in raziskoval njegovo življenje. To pa se je še stopnjevalo, ko je konec marca leta 1923 odšel v Ameriko, v Baragovo deželo. V Lemontu je prevzel uredništvo verskega lista Ave Maria in ga obdržal do 1926, ko se je vrnil v domovino. Vsa ta leta je v listu objavljal svoja dognanja in članke o Baragu, čemur je ostal zvest do zadnjega diha.

Drugič je potoval v Ameriko leta 1929, ko je bil v Lemontu vseslovenski katoliški shod. Tam se je tedaj rodila Baragova zveza. Še isto leto se je vrnil domov, a za malo časa. Konec 1930 se je spet poslovil od Ljubljane in za god sv. Frančiška je bil že v Ameriki v Lemontu. Še z večjim zagonom je nadaljeval svoje delo kot baragoslovec, urednik, profesor in redovniški predstojnik.

V avgustu 1937 ga je spet napadla njegova stara bolezen. Zdravniki so ugotovili tuberkulozo in žolčne kamne ter jasno namignili, da so mu

P. HUGO BREN OFM

dnevi šteti. Tudi p. Hugo sam je bil o tem prepričan in je pod osebne podatke zapisal: „To je moj opis življenja. Kdo drug naj pa pripiše: Naj počiva v miru!“ (Requiescat in pace!)

Zaradi slabo obetajočih poročil o njegovem zdravju so se prijatelji pripravljali na njegov pogreb. Toda p. Hugo je leto 1937 preživel. V avgustu naslednjega leta se je poslovil od Amerike, prepričan, da gre domov samo umret. Če so mu hoteli ugovarjati in ga tolažiti, je bil kar užaljen. Po izjavah več zdravnikov so bila njegova pljuča res ena sama gnojna jama. . .

P. Ambrožič na vse to pripominja:

„S tem nam je vsem zaprl usta in smo se vdali. Pa smo kmalu zvedeli, da je ob odhodu iz New Yorka **napravil z Baragom neko zvezo, če ga ozdravi**. Menda je zato tako hitro okreval in v Rocnu ob Savi pod Šmarno goro napisal knjižico: **Baraga v žaru svetosti**. Izpod Šmarne gore so ga l. 1941 pregnali Nemci. Njegovi vrhovni predstojniki pa so ga poklicali v Rim za profesorja na papeško univerzo Antonianum. Tudi tu je Baragovi stvari ostal zvest do konca. Umrl je na praznik Brezmadežne l. 1953 star 72 let.

Po njegovi smrti so v Baragovem vestniku zapisali, da je bil p. Hugo brez dvoma največji baragoslovec. Gotovo pa drži, da je on prvi, ki se je lotil tega dela v velikem stilu in mu posvetil vse svoje življenje.

Delo p. Hugona za prištetje Baraga blaženim so njegovi sodelavci in znanci takole ocenjevali:

P. Bernard Ambrožič piše: „P. Hugo je bil prvi Slovenec, ki je z vso resnostjo vrgel v svet zahtevo po delu za Baragovo beatifikacijo. Ko dones gledamo nazaj in toliko pričakujemo od dela za Barago, zlasti v okrilju Baragove zveze in drugod, moramo ugotoviti, da je vse to delo izšlo iz pobud in zamisli p. Hugona. Nič ne pretiram, če zapišem: Brez p. Hugona in njegovega najožjega sodelavca Jožeta Gregoriča bi zadeva že več kot enkrat obtičala!“

Prelat dr. Alojzij Odar, profesor cerkvenega prava na teološki fakulteti v Ljubljani, je Hugonovo delo za Baragovo beatifikacijo takole označil: „Ustanovitev zgodovinske komisije je eden velikih uspehov p. Brena. Dolga leta se je med nami gnal za to, da bi bil Baraga razglašen za blaženega. Mnogo je pisal in govoril o tem in razlagal Slovencem potrebo in korist, da ima narod lastne kanonizirane svetnike. Velika zaslug p. Hugona je tudi v tem, da je misel o razglasitvi Baraga za blaženega postala popularna v ZDA in tudi drugje med Slovenci. Ko so drugi zdihovali, je šel p. Hugo že na delo. Ni se ustrašil nobene ovire, vztrajal je in delal v zavesti, da gre za veliko reč.“

P. Anton Prešeren DJ, jezuitski asistent za slovanske narode, je v Rimu ob Hugonovi smrti v spominskem govoru izrekel besede: „P. Bren

je dobro vedel, da bomo Slovenci samo tedaj zasloveli med katoliškimi narodi, ko bomo vsaj enega svojih sinov spravili na oltar. Hugo je začel orati ledino. Sam je napisal veliko člankov, druge je spodbujal, da bi zbirali potrebno snov za beatifikacijo. Predvsem je zasluga pok. p. Hugona, da se je v zadnjih letih začelo vsestransko zanimanje za Baraga."

Frančiškan p. Robert Mazovec (zdaj v ZDA) trdi: „Veliko je p. Hugo napravil za razvoj dela za Baragovo beatifikacijo. Njemu se mora Baragova zveza zahvaliti za vnetega raziskovalca Baragove zgodovine Jožeta Gregoriča.“ Ing. Jože Gregorič pa pravi: „Ko brskam po spominu, mi postaja jasno, da sta bila p. Bren in p. Ambrožič prva, ki sta me navdušila, da sem se lotil raziskovanja Baragovega življenja z vso resnostjo... Kakih 25 let sva s p. Brenom skupaj delala. Dosti sem mu dolžan za veliko veselje in dobroto, katero danes uživam. Nikdar ne bom pozabil na najino zadnjo ločitev v Rimu.“

Tudi dr. Maksimiljan Jezernik, prorektor Slovenskega zavoda v Rimu, bi mogel marsikaj povedati, kako ga je prav p. Hugo spodbujal k raziskovanju arhivov Kongregacije za širjenje vere, ki vsebujejo veliko podatkov o Baragu.

Lazarist Ladislav Lenček pa pravi, da je p. Hugo Bren PRVI PIONIR ZA BARAGOVO BEATIFIKACIJO, kar bi bila po našem mnenju še najboljša oznaka tega velikega baragoslovca.

Poslednje pismo, ki ga je napisal pater Bren o Baragu, nosi že datum njegove smrti 8. dec. 1953. Govori o postulatorju, pospeševalcu Baragovega procesa, ki naj poskrbi, da bo vse steklo po pravem tiru. Tako lahko zaključimo, da je p. Hugo Bren do zadnjega delal za Baraga in zanj žrtvoval vse svoje življenje. Opravil je veliko delo. Prepričani smo, da tudi na onem svetu ni pozabil na Baraga. Iz vsega srca želimo, da bi bil p. Hugo tam res zelo uspešen postulator za Baragovo oltarsko čast, ki na zemlji doživlja toliko težav.

Baragov škofijski grb z geslom: „Unum est necesarium - Eno samo je potrebno“. S tem je označil praznoprav program vsega svojega življenja: Eno je potrebno: Skrb za lastno in bližnjega dušo!

ŽIVI OGENJ NAD APOSTOLI

HENRI GHEON

Misterij v dvanajstih slikah

Poslovenil JANEZ ZUPANČIČ

(Pričujoče besedilo je ponatis iz revije LJUDSKI ODER, VI. letnik, 1938-1939, št. 5, ki je pred drugo vojno izhajala kot Glasilo Prosvetne zveze v Ljubljani.)

O S E B E :

Apostoli: PETER, JANEZ, JAKOB starejši, ANDREJ, FILIP, TOMAŽ, JERNEJ, MATEJ, JAKOB mlajši, SIMON GOREČNIK, JUDA, sin Jakoba mlajšega, MATIJA, ŠTEFAN, PAVEL

JEZUSOV GLAS, MARIJA, MARTA, MARIJA MAGDALENA, DVA ANGELA

Z b o r i : pred prizoriščem: ZBORI A, B, in C (v vsakem 100 mladcev); v amfiteatru: VES ZBOR D (vsi navzoči);

na prizorišču: ZBOR ŽENA (okrog 20); ZBOR UČENCEV (okrog 20); GRUČA JUDOV (5 ali 6).

PRIZORIŠČE

Tridelno prizorišče zavzema ravni sprednji del amfiteatra ter sega na desni in levo do v polkrogu dvigajočih se stopnic, tako da na desni strani (krajša stran) vključuje obokan predor, ki tvori glavni vhod na oder. Na levem prizorišču je tribuna, namenjena igorskemu vodji. Srednje prizorišče tvori naprej v areno pomaknjen prostor, ki je po trojnem stopnišču v zvezi z občinstvom. Na dnu prizorišča je v sredini, na vzvišenem mestu, obednica zadnje večerje, zastrta z gibljivim zastorom. Ozadje je okrašeno z grmadastimi oblaki in prapori; na praporu, ki visi nad obednico, se vidi Sv. Duh v podobi goloba nad križem, sicer pa v dekoraciji prevladuje rdeča barva.

PRVA SLIKA

Zbor A je na gosto razporejen pred srednjim prizoriščem, **zbor B** in **C** sta na obeh straneh postavljena okrog njega.

Zbor D napolni gledališki prostor.

Glas zvona da znamenje za začetek predstave. Vsi navzoči intonirajo li-

turgično pesem ali pa zapoje hvalnico.

Na prizorišče prihajajo v sprevedu iz obokanega vhoda na desni: Igrski vodja, zbor žená z Marijo Magdaleno in Marto, zbor učencev z Matijem in Štefanom, končno enajsteri apostoli, pred katerimi gre Marija. Najprej prideta za njo Peter in Janez: Peter nosi ključe, Janez pa

prizgano velikonočno svečo; za njima po vrsti Jakob starejši s sv. pis-mom, Andrej, Filip, Tomaž, Jernej, Matej, Jakob mlajši, Simon Goreč-nik in Juda; dvanajsti, zastrt s pajčolanom očetomorcev (senca Ju-deža) prihaja nekaj korakov zadaj.

Igrski vodja zavzame svoje mesto na tribunii. Zbor žena se postavi v dvo-jno vrsto na eni strani obednice, prav tako učenci na drugi strani. Marija in apostoli stopijo v obedni-co, zadnji pa se zruši na stopnicah. Pesem utihne.

DRUGA SLIKA

Igrski vodja vpraša zbrano po-slušalstvo.

Igrski vodja: Kdo smo mi? Kdo ste vi? Kdo smo mi vsi?

Ves zbor: Ljudje.

Zbor A: Ničle.

Igrski vodja: Ljudje. Ničle, tako da-nes kot jutri – in vedno.

In včera je bilo prav tako ljudje kakor vi, nič manj, nič več kakor ljudje.

Zbor B: Slabiči.

Zbor C: Revčki.

Igrski vodja: Nič manj.

Zbor A: Nič več.

Ves zbor: Ljudje.

Igrski vodja: Začenši že pri apostolih, ki so šli pravkar pred vami. (Jih imenuje.) Tako Peter in Janez, ka-kor Jakob, Andrej, Filip, Tomaž, Jernej, Matej, Jakob drugi, Simon in Juda. Zadnjega ne bom imenoval.

Zbor A: Judež!

Ves zbor: Judež!

Igrski vodja: Ki se je zavrnel za tri-deset srebrnikov in se izrisal iz šte-tila živih.

Zbor A: Izbrisan je!

Ves zbor: Zavržen je.

Igrski vodja: Naj gre proč in nam prihrani kletve!

Bil je izdajalec svojih bratov, izda-jalec človeškega rodu, izdajalec Si-na božjega.

Pustimo ga pri miru!

Ves zbor: Pustimo ga!

(Zastrta senca Judeža se dvig-ne in koraka počasi proti des-ni.)

Igrski vodja: Vedite pa! Tudi drugi so morali omahniti, tudi drugi biti izdajalci – bili so ljudje – omahnili so, če že niso izdajali!

Ves zbor (tiho): Omahnili so! Osla-beli so! Padli so!

Igrski vodja: Pa vendar, ti slabiči, te sirote, tako slabi in revni kot naj-slabši med nami, so spremenili ob-ličje zemlje.

Izpremenili, preobličili, oprali so svet s krvjo Jezusa Kristusa in og-njem Svetega Duha. Kdo so bili?

Ves zbor: Ljudje.

Igrski vodja: Kdo ste vi?

Ves zbor: Ljudje.

Igrski vodja: Ljudje, ničle, ljudje da-nes, jutri in vedno.

Toda Jezus še krvavi, Sveti Duh še veje, kakor je krvavel, kakor je vel nad apostoli v prvih časih.

Ali ne bi tudi vi mogli storiti tega s krvjo Kristusovo in z ognjem Sve-tega Duha, kar so storili oni?

Hočete to storiti? Odgovorite!

Ves zbor (enoglasno): Moremo! Hoče-mo!

Igrski vodja: Poglejte tedaj, ničle, in poslušajte; ljudje božji, odprite du-šo in srce dvojni skrivnosti vnebo-hoda in binkoštnega praznika!

Združite svoje glasove v mogočno

pesem, da priključete nase neusahljivi studenec modrosti in ljubezni, potrpežljivosti in neustrašenosti.

(Vse poslušalstvo se dvigne in zapoje: Veni Creator.)

TRETJA SLIKA

(Molk. Navzoči sedejo. Zastor zagrne obednico z apostoli.)

Igrski vodja: Tretji dan po smrti na križu je Gospod vstal iz groba. Prikazal se je svojim učencem, obiskal jih je, jedel in pil je z njimi. Preden pa je odšel k Očetu, jim je dal veselo zagotovilo, da bo vedno ostal med njimi. Štirideseti dan jih je povabil skupaj z Marijo, svojo materjo, v Jeruzalem, v dvorano zadnje večerje. To je bilo na gori Sion, nedaleč od Betanije in vrta, ki se imenuje Oljčni vrt. Enajsteri so sedli k mizi in tudi Jezus je sedel k njim. Še je razlomil kruh in še blagoslovil vino in jim dejal: Jejte in pijte. Potem pa jim je očital, da so nejeverni in zakrknjeni v svojih srcih, ker so zdvomili o njegovem vstajenju, in ker ne bi verovali, da živi, če se jim ne bi prikazal v človeški podobi.

In pristavil je še s težkim, nežnim glasom:

Jezusov glas (iz obednice): Sedaj odhajam, nič več me ne boste videli. Toda ne hodite iz Jeruzalema, ampak počakajte, da se uresniči nad vami obljuba Očeta, o kateri ste slišali, od mene. Ko me že ne bo več tukaj, vam bom poslal Tolažnika. Janez je krščeval v vodo, vi pa boste krščeni s Svetim Duhom ne dolgo po tem dnevu.

(Premor.)

Glas apostolov: Gospod! Gospod, ali boš v tem času obnovil Izraelovo kraljestvo? Gospod! Gospod!

Jezusov glas: Ne gre vam, da bi vedeli čase, ki jih je Oče pridržal svoji oblasti. A Sv. Duh bo prišel nad vas in vi boste meni pričre v Jeruzalemu in po vsej Judeji in Samariji in do kraja sveta. Pojdite torej po vsem svetu!

Zbor A: Pojdite torej po vsem svetu!

Jezusov glas: In oznanjujte evangelij vsemu stvarstvu!

Zbora B in C: In oznanjujte evangelijsvemu stvarstvu!

Ves zbor: Vsemu stvarstvu, vsemu stvarstvu!

Jezusov glas: Kdor bo veroval in bo krščen, bo zveličan, kdor pa ne bo veroval, bo pogubljen.

Ves zbor (tiho): Verujem. – Verujem.

Jezusov glas: Tiste pa, ki bodo verovali, bodo spremljala ta znamenja: V mojem imenu bodo izganjali hude duhove; nove jezike govorili, prijemale strupene kače z rokami in če kaj strupenega izpijejo, jim ne bo škodilo; polagali bodo roke na bolnike in ozdraveli bodo.

Zbor A: Ozdraveli bodo.

Zbora B in C: Ozdraveli bodo. – Ozdraveli.

Ves zbor: Ozdravite ta bolni svet!
(Dolg premor.)

Igrski vodja: Ko je to izrekel, so ga apostoli videli odhajati v nebo in oblak ga je vzel izpred njih oči.

(Premor.)

Toda vsi umrli so prihajali iz predpekla in gledali odhajajočega, devet korov zbranih angelov mu je tiho prihajalo naproti, kakor nevidni kosmi,

nad trepetajočo modrino neba je nenadoma zabučala zmagovalna himna, tostran pa pesem zemljekroga, Toda ljudje je niso sliali...

(Bo še.)

naši misijonarji pišejo

AFRIKA

Misijonarka zdravnica s. JANJA ŽUŽEK nam je pisala najprej v začetku avgusta lani iz kraja Thika v Kenji:

„Kot sem pričakovala, spet delam v Kenji, kot že z naslova vidite. Afrikanizacija prodira na vseh področjih prav naglo, mnogo bolj, kot pa smo tu predvidevali. Še imamo svoje misijonske bolnišnice; a prav pametno je, če skušamo priti tudi v države. Kajti prej ali slej bo država zasegla tudi misijonske.

Trenutno sem pri delu v takšnem ‚poskusu‘ za pol leta. Julija sem začela, zato v zadevi še nisem kaj preveč razgledana. Prosim, da mi KM pošiljate na novi naslov.

V Nairobju, 48 km od tu, živi pet Slovenk, ki so poročene z zamorci. Sem že navezala stike z njimi. Zvečine so mlade žene, ki so se spoznale s svojimi sedanjimi možmi, ko so leti študirali na ljubljanski univerzi. Ko so doštudirale, so šle z njimi. Dala jim bom Katoliške misijone.

Misijonar Keefe, o katerem sem vam pravila, ko sem bila na obisku pri vas, da je sin Ljubljankanke in Irca, je od tu odšel na obisk v Dacco v Vzhodni Pakistan; tam je obiskal našo Reziko. Sestra mi je pisala, da je misijonar kar Slovenec, ker je znal k pakistanski vročini po naše dostaviti: hudič... V Dacco je šel na družbeni koncil. Medtem ko mu je mati

Slovenka umrla že pred leti, je sporočilo o očetovi bolezni prejel v Dacco in z letalom takoj odletel v ZD, pa prišel ravno na očetov pogreb... V Fort Portal se povrne konec decembra ali v začetku januarja. Naj tu omenim, da je šel tudi o. Zagorc na polletni oddih konec avgusta.“

V naslednjem pismu iz srede letošnjega julija se tudi ta misijonarka zahvaljuje za dar iz misijonskega sklada in lepo pozdravlja vse slovenske misijonske dobrotnike.

Iz Tanzanije nam je že dvakrat poslal pozdrave misijonar EDVARD ROBERTS, ki ga tudi štejemo med slovenske misijonarje, ker je bil rojen kot sin slovenskih staršev, ki so se priselili v Ameriko. Rastel je v ameriškem okolju, zato tudi slovensko ne piše. Zahvaljuje se za misijonsko pomoč.

Misijonar IVAN OBALLA, beneški rojak, je odšel za dalj časa v Italijo, ne le počivat, ampak nabirati sredstva za potrebe svojega misijona. Kako je obiskoval tudi slovenske župnije to in onstran jugoslovanske meje, je v poročilu iz misijonskega zaledja zapisal dr. Kazimir Humar. Ne vemo, če se je že vrnil na svoj misijon ali ne. Od misijonarja imamo dve pismi iz dni njegovega bivanja v Italiji, poleg daljšega članka, ki smo ga objavili v majski in junjski številki letos.

V pismu iz Rima nam 12. septembra piše:

„Vaše pismo in ček za 312 dolarjev me je doseglo tu v Rimu, kjer sem na tečaju usodobljenja. Srčna hvala vsem dobrotnikom.

Tu sem se sešel z msgr. Jezernikom. Veliko sva govorila o vas in o slovenskem misijonskem delu.

Vaši dolarji mi bodo v neizmerno pomoč. Brž ko se vrnem v Tanzanijo, me čaka povsem nov misijonski delokrog. Moj škof msgr. Mario Ngulunde me je zelo prosil, naj si v Italiji in v Evropi sploh poiščem sredstev za to novo delo, on sam da jih ne bo mogel dati. Tako, vidite, mi vaš ček zares prav pride. Mislim tu v Rimu s tem denarjem kupiti za novo misijonsko postojanko križev pot in tabernakelj. Z veliko bolečino v srcu vidim, kako tu v Italiji ljudje za misijone zares malo čutijo in malo naredo.“

4. decembra lani je pisal iz Vittorio Veneto:

„Srčne čestitke in voščila za božič in novo leto! Kot vidite, sem še ved-

no v Italiji in bom verjetno ostal do srede junija 1971. Nekaj zaradi zdravljenja, pa tudi zaradi misijonske propagande. Predstojniki me prosijo, da bi jim pomagal ustanoviti postojanko v Sloveniji.

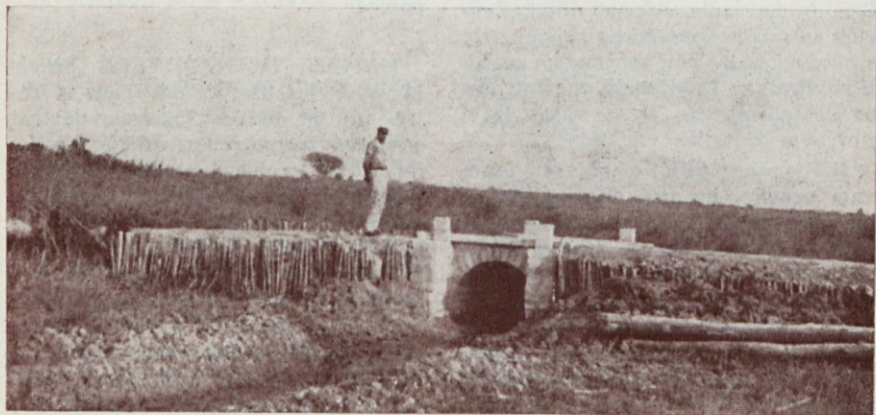
Medtem sem bil na Goriškem in sem se srečal z dr. Humarjem. Zelo drag mi je ta gospod! Koliko mi je pomagal, da sem lahko govoril Slovincem. In moram priznati, da sem med slovenskimi rojaki našel mnogo več razumevanja in naklonjenosti do misijonstva kot med Italijani.

Tudi vam se še naprej priporočim: ne pozabite me, ko se bom znašel na novem misijonu!“

Misijonar EMIL ČUK je tudi iz Beneške Slovenije. Pisal nam je z novega misijona Kifumbe v Tanzaniji 30. avgusta lani:

„Ne najdem besed, da bi vam izrazil svojo veliko hvaležnost za poslani dar 300 dolarjev. Prav lahko sem zamenjal ček. Srčna vam hvala in vsem dobrotnikom! Naj vam Gospod poplača!

Naš misijonar Emil Čuk na mostu, ki ga je zgradil.

Tale most je skrajšal potovanje za cele km; tudi tega je zgradil o. Čuk.

V svojem pismu mi čestitate k raznolikemu pionirskemu mojemu delu v misijonih. Bolj kot moje sposobnosti in talenti so vse to delo opravile in opravijo molitve in žrtve misijonskih dobrotnikov. Vseh 22 let življenja v Afriki le-temu pripisujem možnosti res lepega dela na verskem, kulturnem in družbenem področju med domačini.

Junija, ko je bila ravno 22. obletnica mojega mašniškega posvečenja, sem doživel srečo, da sem krstil 21 odraslih katehumenov; prvo spoved in prvo obhajilo pa je prejelo nad 100 malih in velikih novokrščenih. Za konec oktobra upam pripraviti spet lepo skupino katehumenov za prejem zakramentov.

Ne morem se odpovedati delu za družbeni in gospodarski dvig tega ljudstva tukaj; zato imam vedno nove načrte: popraviljanje cest, odpiranje novih prometnih žil, gradnjo mostov itd. V Naymande pripravljamo

vse potrebno za gradnjo lepe, majhne cerkve. Če Bog da, bomo še letos položili temelje. Za zdaj hodim le enkrat vsak mesec maševat v ta kraj. A vselej se vzradostim, ko delim obhajilo 100, 120, pa še več vernikom. Zadnje nedeljo jih je bilo pri obhajilu kar 133. Vsako prvo nedeljo v mesecu pa pridejo ti ljudje štiri ure daleč v središče Kifumbe.“

Naslednje misijonarjevo pismo je prišlo zadnje čase, 13. avgusta letos. Tudi v tem se zahvaljuje za poslani dar iz sklada za vse slovenske misijonarje in misijonarke. Tole so njegove besede, prevedene v slovenščino (kot vemo, ne zna toliko slovensko, da bi v tem jeziku pisal):

„Ker vam trenutno ne morem kaj več pisati zaradi nujnega dokončavanja cerkve v Nyamande, dovolite, da vsaj na kratko potrdim prejem čeka za 305 dolarjev, ki sem ga te dni prejel.

Ta lepi dar zamejskih in emigrant-skih Slovencev mi je prišel prav previdnostno. Dolgovi, ki sem si jih nakopal z gradnjo cerkve v Nyamande, so me že prepričali, naj namesto klopi v cerkvi položim po tleh cementne bloke, čeprav vem, da bo to škodilo novemu tlaku in kvarilo estetiko božje hiše. Vaš dar pa me je pregovoril, da sem to misel opustil. Z vašim darom si bom lahko nabavil dva ducata klopi in klečalnikov.

Blagoslovljeni dobrotniki, ki nam tako nesebično pomagate! Že ves čas, kar sem v stikih z vami, molimo tu za svoje dobrotnike; zdaj pa jim bomo še posebej v novi cerkvi posvečali svoje molitve. Ko bom imel prve slike novega svetišča, vam jih pošljem, da jih boste objavili in bodo dobrotniki videli, kje so njihovi darovi.

Jutri bom odpustil vse delavce, kajti zidarsko delo je končano. Le dva bosta še ostala, da mi vložita okna in da notranjost prebelita.“

Slovenska uršulinka sestra ZORA ŠKERLJ, ki je prišla najprej v Južno Afriko, potem pa se pomaknila bolj na sever, da bi postala soustanoviteljica nove uršulinske postojanke v Zambiji, kjer je toliko slovenskih misijonarjev, se nam je oglasila decembra lani iz kraja Lilongwe v Zambiji sosednji republiki Malawi. Kot misijonsko darilo nam je poslala miniaturni afriški bojni ščit z dvema sulicami. O tem daru piše misijonarka tole:

„Pred tremi tedni sem vam poslala majhen ščit s sulicama, tipičen predmet rodov v Malawi. Take ščite in sulice še vedno uporabljajo, kađar plešejo svoje starodavne bojne plese, ki jih zovejo ngoma.

Naj se opravičim, ker se tako dolgo nisem oglasila. V Malawi sem prišla februarja, da se udeležim tečaja

enega tukajšnjih jezikov: chichewa. Po koncu tečaja pa sem ostala še pol leta, da se rabi jezika privadam med ljudmi, pa da se malo razgledam v pastoralnem delu. za božič bom verjetno že v Zambiji, kjer se bomo uršulinke nastanile v Lusaki. Brž ko bom pričela z delom, se vam oglašim. Hvala vam in vašim sodelavcem za vaše velikodušno misijonsko delo.“

Kot vemo, je misijonarka že kar trdno na delu v Zambiji in se udeležuje v različnih oblikah modernega apostolata. Imenovana je bila tudi v urad škofijske cenzure filmov, kot so nam sporočili misijonarji iz Lusake.

Jezuitski brat FRANC PRĚGELJ nam je pisal 23. avgusta lani iz Ro-dezije tele vrstice:

„Res vam lepa hvala za poslani ček. To je lepa vsota za ubogega misijonarja tu. Takoj sem si kupil nove hlače, ker me je bilo v starih, že zelo donošenih skoraj sram hoditi med ljudi; ostalo bom prihranil do pomladi, da si nakupim koruzno seme: tako bomo imeli žgance za nas in uboge črnce, če nam bo seveda Bog setev z blagim dežkom zalil.

Drugače je tu precej težav z vlado, ker hočejo razdvojiti črno in belo raso, da bi ljudje živeli vsak zase, kar pa našemu delu seveda povzroča veliko težav. Naš misijon zdaj spada v tako imenovano belo cono, zato v našo šolo ne bomo smeli več sprejemati črnih otrok. Vendar še na tihem upamo, da bodo kaj popustili in dali več svobode, da bomo lahko tudi med črnici z delom nadaljevali.

Tu imamo veliko težav v delu za poklice. Fantje in dekleta sami bi še bili sprejemljivi, a starši hudo nasprotujejo.

Tu starši hčere še vedno prodajajo v zakon, in tako je le redka poroka brez otrok: pred poroko mora fant

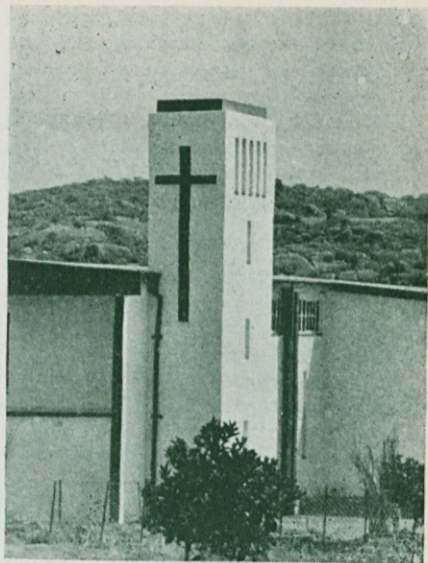
staršem nevesto docela izplačati, šele potem se lahko poroči. Tako žive v grehu čela leta prej, preden se lahko civilno in cerkveno poroče.

Pa še enkrat srčna hvala za dolarski stotak!“

O. FRANC BRATINA FSC nam je napravil veliko veselje. 12. septembra piše iz Transvaala:

„Danes je nedelja in sem imel samo eno mašo in sicer doma. Tako imam popoldne čas za pisanje. Najprej se moram opravičiti, da se toliko časa nisem oglasil ter se Vam in vsem dobrotnikom zahvalil za vso pomoč, ki ste mi jo dajali vsa ta leta, odkar sem zopet tu v Afriki. Kolikokrat sem se že namenil za pisanje, a vedno pride kaj vmes in naenkrat je zopet leto okoli, ne da bi pisal in se zahvalil. Pa ne mislite, da sem nehvaležen; ne, vsak dan molim izrecno za vse, ki mi kaj dobrega store, da bi jim Bog dal srečo in povrnil z večnim življenjem.

Zdaj živim kakih 25 km severno od Glen Cowie (kjer je še vedno brat Poznič) na farmi Proberen, po afriško Ga Mašebala. Vsa dežela je razdeljena na farme in vsaka farma ima svoje ime. Ta imena so včasih prav špasna: npr. Proberen se pravi po slovensko „Poskušanje“. Mnogo imen je prinesenih iz Evrope, kakor Berlin, Paris, Dublin; ali pa iz sv. pisma, Kanaan, Sion, Sinai itd. Torej mi smo na Poskušanju in seveda še vedno poskušamo tudi v misijonskem delu, kajti zamorska duša je po desetletjih še vedno skrivnost, zapečatená s sedmerimi pečati. Poskušamo... Tu smo v sredini Bantustana Lebowa (Sever), kakor za zabavo imenujejo takozvane samoupravne enote domačinov. Najbližje evropsko mesto je 50 milj (pribl. 75 km) oddaljeno. Ni ne elektrike ne vodovoda ne železnice. Pač pa imamo tik mimo mis. postaje

Misijonska cerkev v Proberen, misijon p. Franca Bratina F.S.C. — Šolarji z misijona dobe vsaj nekaj malinga za pod zob.

cesto (s peščeno površino), kjer vozijo mimo avtobusi železniške uprave, takozvana podaljšana roka železnice. Ti nam tudi pripeljejo pošto trikrat na teden iz Middelburga 116 km daleč; imamo takozvano privatno pošno vrečo. V tej vreči pridejo tudi pisma za zamorce cele okolice, celo denarna pisma in poketi. Torej imamo privatni urad in jaz sem poštar, kar mi vzame precej časa. Jaz moram podpisati potrdilo za vse vrednostne pošiljke in seveda zahtevati podpise oz. prstne odtise od naslovnikov.

Mi torej živimo v Bantustanu in moramo imeti zato posebno dovoljenje od južnoafriške vlade, ki ga podpisuje sam minister za afriške zadeve. Tako je še mnogo drugih stvari, ki jih vlada samouprave ne more dovoliti; tudi v šolskih in cerkvenih zadevah. Mi imamo z zamorsko samoupravo dobre stike, posebno zaradi šol in zdravstvenih naprav. Tudi tukaj imamo „kliniko“, kot tu pravijo namesto dispanzer, zdravnik iz Glen Cowie pride semkaj dvakrat na teden. Težje primere vzame s seboj v bolnico v Glen Cowie, ali jih mi peljemo v bolnico.

Srčne pozdrave dobrotnikom in znancem!“

Že lep čas je, kar smo zadnjič poročali o o. ALBINU KLADNIKU iz Južne Afrike. Julija meseca 1970 nam tole poroča, potem ko se zahvaljuje za poslano mu pomoč iz sklada:

„Danes Vam lahko sporočim novico, da so mi državne oblasti dale zelo lepo zemljišče za novo cerkev v novem mestu za črnce. Tam se misijon zelo lepo razvija, saj je že okoli 500 katoličanov. To mesto, ki se še vedno gradi, je oddaljeno kakih 17 km od mesta belih — White River, a obe mesti spadata pod eno župnijo. Z gradnjo cerkve moramo začeti že to leto, ker drugače pravica do zem-

ljišča zapade. S tem hoče država vsakogar prisiliti, da začne graditi, ker ne mara, da bi zemljišča bila prazna. Trenutno opravljam službo božjo v državni ljudski šoli, a dolgo mi tega ne bodo dovolili, ker ne bom imel več izgovora. Pa tudi prostor je postal daleč premajhen in odrasli, ki posedajo po otroških šolskih klopeh, jih velikokrat polomijo. Komaj čakam, da bi imeli lastno cerkev. Naš škof je že dvakrat ta kraj obiskal in zelo želi, da bi se cerkev zgradila.“

V naslednjem pismu se misijonar Kladnik spet zahvaljuje za naslednjo pošiljko iz sklada 1970 in poroča, da — po enem letu — cerkev že gradi:

„Z veseljem Vam moram sporočiti, da je nova cerkev že do strehe narejena. Bo precej velika. V klopeh bo prostora za 500 sedečih. Še vedno torej mašujem v šolskem razredu, dočim v drugih zraven pridigavam protestantski pastorji svojim sektam. V Južni Afriki protestantske ločine kar mrgolijo. A pri nas je katoličanov več kot vsake protestantske sekte. Imamo tudi pevsko društvo. Krasno mi zapojejo zulu mašo. Tudi na sveti krst se jih mnogo pripravlja. So pa sicer siromaki. Samo z lastnimi sredstvi ne bi nikdar mogli zgraditi cerkve. Vendar pomagajo, kolikor morejo. Država jim je zgradila lične hišice, ki jih bodo počasi odplačevali.“

Iz iste družbe Sinov misijonarjev Presvetega Srca, kot o. Bratina in o. Kladnik, je tudi misijonar brat VALENTIN POZNIČ, ki deluje že desetletja na postaji Glen-Cowie, katero je videl iz nič rasti v cvetoče, obsežno misijonsko naselje.

Piše nam več pisem v zadnjih mesecih, iz katerih sporočamo sledeče vesti:

„Jaz sem za silo še kar zdrav in

Uboga krščanska družina z misijona s. Vincencije Novak.

še morem nadzorovati delavce pri zidavi naših misijonskih poslopij. Prav zdaj smo začeli zidati novo šolo s štirimi razredi in veliko dvorano, in sicer z denarno podporo iz Amerike. Misijonsko delo gre kar dobro naprej. Po dolgem času smo zdaj dobili dovoljenje, postaviti v 12 milj oddaljeni vasi novo cerkev. Kot povsod je tako tudi tukaj, da so novi katoličani po večini ženske, kajti moški so preleni, da bi šli v nedeljo v cerkev, zato se ne marajo dati krstiti. Upam, da je ljubi Bog tudi z ženskami zadovoljen...

Po misijonarju Kladniku sem prejel od Vas 100 dolarjev. Trenutno se namreč nahajam pri tem patru v White River na oddihu. Na postaji je vse bolj mirno, ker so šolske počitnice. Vendar je ob nedeljah pri službi božji ob 10 cerkev čisto polna,

kajpada po večini mladine. Pa prav mladina je naše upanje, ker od teh bomo imeli počasi katoliške družine.

Jaz sem že star 72 let in nisem več sposoben za težje delo. Potem, ko smo zgradili novo šolsko poslopje s štirimi razredi in veliko dvorano, so se moji delavci umaknili na drugo postajo, kjer tudi zidajo veliko šolo, nato bodo pa začeli z zidanjem velike cerkve za bližnjo „Location“. Ko sem v letu 1931 prišel na novo postajo Glen-Cowie, je bilo v tej „Location“ okoli 70.000 ljudi, zdaj jih je pa nad 400.000. Kajpada ne more več vsaka družina imeti svoje polje za pridobivanje koruze, zato si povečini živež kupujejo, za kar pa morajo zaslужiti in tako moški povečini vsi delajo v mestih in imajo kar lepe plače.

Tu okrog o. Kladnika imamo več misijonskih postaj in vsak dan eno

obiščem, da se malo pogovorim z drugimi sobratii.

Še enkrat se Vam srčno zahvalim za vso pomoč! Vsak dan molim za Vas in za vse moje dobrotnike.“

Misijonarka, ki tudi že dolgo deluje v Južni Afriki, je s. KSAVERIJA LESJAK OSU. Letos nam je pisala že tri pisma, iz katerih povzemamo sledeče novice o njenem življenju in delovanju:

„Ker smo v rani zarji novega leta, Vam želim obilico blagoslova pri Vašem misijonskem delu! Bog Vam povrni za vsa Vaša prizadevanja in pomoč, katere sem bila deležna skoraj skozi 40 let mojega misijonskega delovanja v Južni Afriki.

Kot vidite sem nekoliko pozna za božična voščila, pa konec šolskega leta v decembru je bilo toliko dela, da nisem mogla sesti k pisanju. Poleg tega me bole oči in v marcu me bodo operirali. A kljub temu še vedno delujem na postojanki in opravljam svoje dolžnosti v šoli in izven nje.

V oktobru sem Vam v svojem in s. Brigitte Bregar imenu odposlala za Vašo misijonsko tombolo nekaj predmetov. Upam, da ste prejeli. S. Brigita boleha in ji ni dobro. Lepo Vas pozdravlja tudi ona.“

Za veliko noč pa misijonarka piše sledeče:

„Želim Vam radostno in milosti bogato veliko noč! Spet sem malo zakasnela. Imele smo provincialni kapitelj in med tem se mi je nabralo vse zaostalo delo. Poleg tega se je naše število zelo skrčilo, tako da sem letos morala za veliki teden delati kot zakristanka v treh hišah božjih... V misijonu imam razred s 61 otroci, ki po počitnicah spet začne z delom pojutrišnjem.“

Pismo z dne 19. julija 1971 pa pravi:

„Vaše pismo koncem junija me je

presenetilo in silno razveselilo. Tudi priloženi ček nam je bil od Boga poslan. Sprejmite mojo iskreno zahvalo vsi dobrotniki v zaledju! Ubogi in lačni so iz njega še isti teden dobili svoj delež. Poskrbela sem toplo obleko materi z osmimi otroci. Vsak dan imam poskrbeti toplo juho za naših 450 otrok; večasih jim skuhamo celokoruzo. Skozi vse leto tega ne zmoremo, a vsaj pozimi jim postrežemo na misijonu, da si pogrejejo lačne želodčke.

Naša prednica je odpotovala v Evropo obiskat svoje priletne starše in jo zdaj jaz nadomestujem. Tako se mi nabere dela za 19 ur sleherni dan. Koncem julija se vrne in tedaj upam pripraviti debelo pismo s člankom in slikami za Katoliške misijone.

Tu na misijonu so praznovali 40. letnico mojega delovanja pri sv. Patricu. Hvaljen Bodi Bog!

Okrog nas je vse napeto, a še vedno moremo delovati. Čakamo na dovoljenje za novo šolo in pritikline. Bog naj jih razsvetli!“

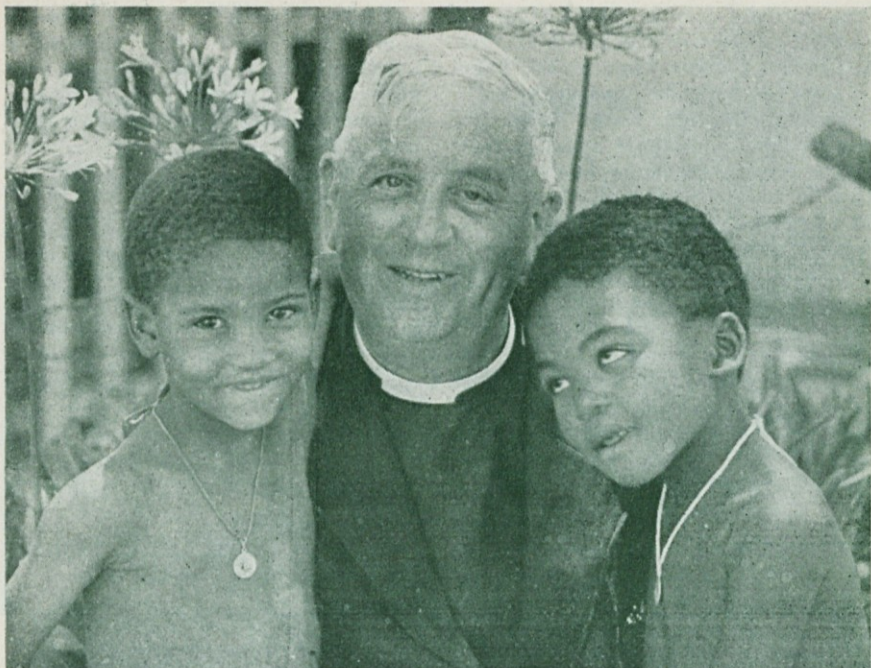
V Južni Afriki imamo še stiri oblatinje sv. Frančiška Saleškega. Tudi te nam pišejo:

S. ELIZABETA POGORELC piše avgusta lanskega leta in se zahvaljuje za poslanih ji 100 dolarjev in pravi:

„Za naš misijon je to res velika pomoč, ker smo v vsem ubožni, živimo od danes do jutri. Kako radi bi dvignili položaj tega revnega ljudstva. Zelo so potrebni telesne in duhovne pomoči. Zelo so utrjeni v pomanjkanju. Zdaj je na primer velik mraz in je vsako jutro voda v kokošnjaku zamrznjena, pa kljub mrazu pride 90 % otrok v šolo bosih nog.

Naši notranji gojenci so še vedno brez spalnice oziroma njih spalnica je neke vrste koliba, zbita iz rabljenih pločevine. Pa še ta je premajhna.

Pokojni škof naših sester oblatinj, ki je tako ljubil otroke.

Že dolgo iščemo, kako bi prišli do sredstev, da bi vsaj nekaj skromnega pozidali. A vsak cent, ki ga denemo na stran v ta namen, se mora ob gotovih časih stiske le obrniti v prehrano. Letos imamo v misijonu kakih 100 otrok, ki so kot notranji gojenci in jih moramo z vsem preskrbeti. Naš gospod škof je pozval starše, da bi vsaj za hrano nekaj prispevali, pa je bil odziv zelo majhen. Tu so namreč družine zelo številne in se le težko preživljajo, ker so delavci slabo plačani. Hrana naših otrok je zelo enolična in preprosta: Zjutraj in zvečer koruzni močnik, opoldne pa fižol ali koruza. Le za praznike dobe kak priboljšek.“

Ista misijonarka nam po božičnih praznikih leta 1970 piše sledeče:

„Letos smo praznovali sklep šolskega leta na prostem, da so mogli biti skupaj vsi učenci in učitelji in njihovi domači. Trije najboljši učenci vsakega razreda so prejeli nagrado; ker je osem razredov, je bilo 24 nagrad: obleke za deklice, hlače ali srajce za fantiče, pa še nekaj sladkorčkov zraven. Tudi vsi drugi otroci so prejeli vsaj mali božični dar: ruta, mala brisača, milo, robce, itd. Ker jih je 270, se je precej nabralo, a vsi so bili srečni tega skromnega obdarovanja. Na nedeljo „gaudete“ v adventu smo pa obdarovale vse malčke, ki še niso za šolo, 115 po številu. Vse leto smo zbiralale v ta namen, posebno igrače za najmlajše. Tudi ti so bili tedaj najsrečnejši otroci na svetu... Dva dni pred božičem

smo pa delili jedilne pakete med vse družine, po številu družinskih članov: riž, moko, sladkor, kavo in čaj. Tako so imeli za praznike vsaj nekaj boljšega, ker drugače imajo vsak dan močnik ali, če zmorejo moko, pečejo male hlebčke. Le ob izrednih priložnostih, kadar je poroka ali smrt v hiši, zakoljejo kozo ali ovco in jo razdele med sorodnike.

V šoli imamo nekaj res izvrstnih učencev. Ti bi radi nadaljevali s študijem, a če jim misijon ne bo pomagal pri tem, ne bo nič iz tega.

V septembru nas je zadel velik križ: ljubi Bog je poklical k sebi enega naših najbolj delavnih misijonarjev. Bil je v 62. letu, ko mu je srce odpovedalo. Bil je ravno na potovanju

s svojim mladim nečakom, zdravnikom. Ta je sicer takoj poskusil z umetnim dihanjem, a po polurnem poskušanju je moral kloniti. Žal nam je posebno, ker so duhovniki tu tako redki.“

S. VINCENCIJA NOVAK se je oglasila iz Keimosu 26. X. 1970:

„Pri nas gre misijonsko delo, hvale Bogu, lepo naprej. Bali smo se, da nam bo država po novem letu vzela vse šole, ker je tu v Keimosu sezidala sama številna poslopja, ki lahko sprejmejo vse otroke okoliša. Upamo in molimo, da nas Bog ščiti še naprej. Saj če bi moralo vseh naših 800 otrok v državne šole, kaj bi ostalo našemu misijonu?“

Naši misijonarki s. Benigna in s. Alojzija Šteh sta po več kot 30 letih bili na obisku v domovini. Tu ju vidimo med svojci.

Isti misijonarki (v temni obleki) v drugi skupini svojcev v domovini.

S. BENIGNA ŠTEH pa poroča iz Vredendala:

„Nepričakovano mi je prišel ček za 100 dolarjev za KM, ki jih redno prejeman, in za razne slovenske knjige.

Teče že drugo leto, kar sem na tej misijonski postaji, kjer imam več kot zadosti dela. Otrok je vedno več v začetku leta, kot pa na koncu, ker marsikdo med letom popusti. Otroci so nada bodočnosti, zato jim tudi mi posvečamo čim več našega časa. Tu smo za vse nadzodstvo samo tri sestre, zato smo zelo zaposlene.

Morda ste čuli o veliki suši, ki je zadela celo Južno Afriko, posebno, kakor vlada v Namakalandu že nekaj let. Zelo smo molili, da bi nam padel dež. A preden je do tega prišlo, smo

večkrat imeli hudo vročino in viharje, potem pa celo potres.

30. aprila, dan, ki ga ne bom zlepa pozabila, je ob 9. zvečer vihar kar tulil in v nekaj sekundah je odnesel streho naše verande in jo pustil daleč proč od hiše. Pa to ni bilo najhujše. Ko se je po nekaj minutah vihar polegel, smo šle pogledat, kaj se je zgodilo. Med tem je prihitel pater misijonar, povpraševat, kako se nam godi. Ko smo skupaj ogledovali škodo, smo z žalostjo ugotovili, da je kupola naše kvadrataste cerkve, se pravi skoraj celotna streha, odmaknjena na stran. Potem je šel misijonar v vas pogledat, kaj je z ljudmi, ki jih je našel mnogo v razkritih hišah in brez električne luči. Naslednji dan so misijonarji šli na oblast po pomoč in čez dva dni so že prišli

delavci, da bi kupolo spravili na svoje mesto. A preden je bila ta popravljena, je začel dež, da je voda tekla v svetišče. Šele po treh tednih truda in dela je bilo vse posnaženo in urejeno, tako da je mogel na Binkošti škof birmat 60 birmancev.

Tukaj lepo deluje „Društvo Srca Jezusovega“, ki ima namen protialkoholne akcije. Vodi ga misijonar in dobrotniki. Udje so možje in žene, mladi in stari. Zavežejo se za nekaj tednov, potem za daljšo dobo, in končno, ko se čutijo dovoli močne, za vedno, da ne bodo uživali alkoholnih pijač. Dvakrat na dan molijo in darujejo v ta namen svoja dela in žrtve. Na ta način je to prizadevanje društva že mnogo tukajšnjih alkoholikov rešilo in jih privedlo na pravo pot. Lepo deluje tudi Marijina legija, ki je v veliko pomoč duhovnikom v njih apostolatu. Obiskujejo ljudi po hišah, oddaljene družine, bolnike, itd. Hvala Bogu, imamo tudi dobre učitelje, ki otroke moralno vzgajajo. Šolska oblast je bila zelo zadovoljna z našim šolskim delom. Naš pater Klein, ki dela tu že od začetka postaje, to je nad 30 let, je pa obolev in čeprav star šele 58 let, sme zdaj le malo delati, počasi hoditi in zelo malo hrane uživati. To je pač težko

za moža, ki je bil ves čas vajen tako velikega delovanja.

Z mojo sestro Terezijo čakamo, da prideva na vrsto za obisk domovine. Junija letos sem bila na njenem misijonu v Koelenhof in sva skupaj delale duhovne vaje. Nisva mogli veliko govoriti, kajti po duhovnih vajah sem morala takoj nazaj na misijon, da sta mogli drugi dve sestri prav tako na duhovne vaje. Med tem sem bila dva tedna sama na misijonu. No, pa imam dobre in poštene delavke v kuhinji, ki so vedno dobre volje in zelo ljubijo čistočo, tako da se vse svete ne le v kuhinji in obednici, ampak tudi v cerkvi, ki jo pomagajo čistiti in v red spravljati. Upam in molim, da bi vsaj ena od njih sprejela sveti poklic od Boga ter pomnožila naše vrste kot sestra.“

Končno imamo pismo od s. ALOJZIJE ŠTEH iz Koehlenhofa z dne 2. oktobra 1970. Tudi ona se zahvaljuje za dar iz sklada za vse misijonarje in pravi, da jim zelo prav pride, ker morajo vedno kaj prizidavati. To leto morajo prizidati veliko šolsko sobo. Njih mladina se lepo razvija tudi duhovno in to jim daje pogum za vztrajno nadaljevanje. Lepo se še enkrat zahvaljuje in vse pozdravlja.

Prijatelji slovenskih misijonarjev!

Ali ni lepo brati pisma teh naših zastopnikov na Kristusovem misijonskem polju, zlasti tudi vse številne, iskrene izraze hvaležnosti za podporo, ki jim jo vsako leto pošljemo? Misijonarji vedo, da jim prihaja ta pomoč iz dobrih src rojakov izseljenstva in zamejstva, zato molijo za vse svoje dobrotnike po deželah izven matične Slovenije, še posebno toplo, saj vedo, da smo molitve in pomoči božje zelo potrebni v naših življenjskih stiskah. Kajpada tudi pričakujejo nove pomoči od nas, takorekoč so se navadili nanjo. V prvih dneh leta 1972 bo v Argentini njim v pomoč znamenita misijonska velembola! Vsi bralci KM gotovo pridete, kajne!

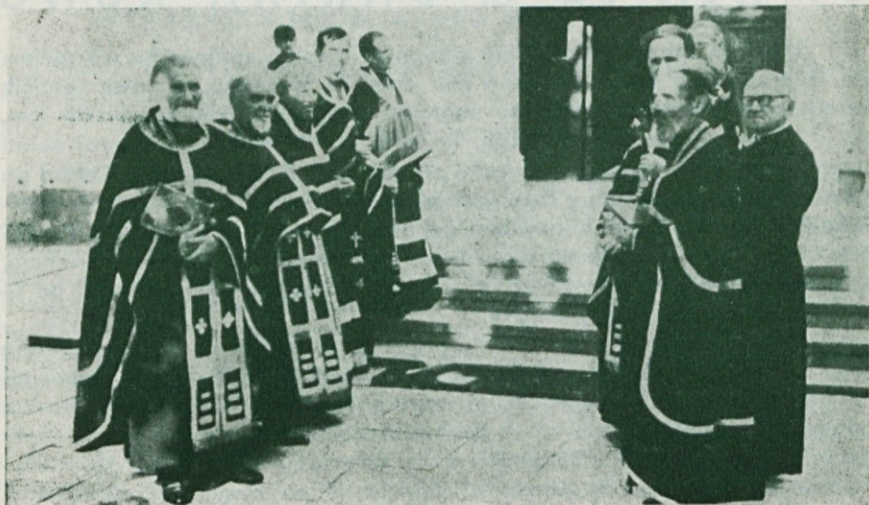
IZ MISIJONSKEGA ZALEDJA

JUBILANT DVEH VELIKIH IDEJ

Lani je brez vsakršne bučnosti slavil svoj biserni jubilej starosta slovenske misijonske akcije g. ANDREJ TUMPEJ CM. Že mladega ga je osvojila dvojna ideja naših velikih mož. Kot štajerski rojak je vzljubil Slomška in tudi našel pot v tisto duhovsko družbo, kateri je prav Slomšek poveril delo za zedinjenje z vzhodnimi kristjani. Saj je bil pri sv. Jožefu nad Celjem, kamor je bil Slomšek poklical prve misijonarje lazariste, sedež bratovščine sv. Cirila in Metoda. Baraga pa je mlademu misijonarju Tumpeju vlil misijonsko miselnost. Obe misli sta bisernomašnika vodili vse življenje.

G. Tumpej je bil začetnik misijonskega dela lazaristov. Misijonišče Groblje, revija Katoliški misijoni, zanimanje mladega rodu za misijone, Misijonska mašna družba, vse, kar je nastalo misijonskega okrag Grobelj pri Domžalah in Tabora 12 v Ljubljani in se še danes živo ohranja v Baragovem misijonišču v Buenos Airesu, vsemu je dal prvi zagon in dušo misionar Tumpej. Zato tudi še danes spremlja vsako misijonsko de'lo in se

BISEROMAŠNIK ANDREJ TUMPEJ CM V DRUŽBI S PRAVOSLAVNIMI DUHOVNIKI (na skrajni desnici, z očali)

veseli novih misijonarjev, posebej pa slovenskega misijonskega podviga na Madagaskarju. Posebno je vesel revije Katoliški misijoni, ki jo je ustanovil in ki bodo prihodnje leto 1973 obhajali svoj zlati jubilej – svojo petdesetletnico!

Sam v misijone ni šel. Še mladega ga je pot vodila v Carigrad in kmalu nato na Balkan. Srbija in Makedonija sta bili torišči njegovega dela pol stoletja in več. Prekrižaril je to ozemlje nešteto krat in iskal „izgubljene ovce“. Dolga leta je na župniji Cirila in Metoda v Beogradu bogato deloval in širil ekumenično misel. Že davno pred 2. vatikanskim koncilom je zagovarjal misli, ki jih je vesoljni zbor pred leti postavil za vodilo pri zblizanju med katoličani in pravoslavni. Sam je navezoval in navezal vrsto osebnih stikov s pravoslavni duhovniki in laiki. Zato ob svoji biserni maši ni bil sam, saj tudi jubileji pravoslavne duhovščine niso šli mimo njega.

Dasi njegovo telo že čuti leta, je njegov duh še vedno živ in mlad. Še vedno je ves prožen in zasanjan kot nekoč mlad duhovnik. Veseli ga, da se v vrstah mladih misijonarjev obnavlja misijonski in unionistični duh; z zaupanjem zre v bodočnost teh dveh velikih nalog sodobne Cerkve. Ne dvomimo, da je to nagrada za vse njegovo veliko delo. In zaupamo, da s tiho molitvijo spremlja vsak nov korak, pa naj je storjen na misijonskem ali ekumeničnem področju.

Bog ga živi, nosilca velikih idej!

UMRLA JE S. DARINA KONC

Starejšim bravcem Katoliških misijonov in sploh misijonskim prijateljem še iz predvojnih časov je njeno ime domače in znano. V prvih letnikih izseljenskih Katoliških misijonov najdemo mnogo otroških misijonskih iger, ki jih je ona napisala še v časih, ko nam je bilo možno še skupaj delati za misijone, med vojno, pa jih tedaj nismo mogli v tisku objaviti. Ostala pa je z nami povezana tudi v času našega izseljenstva in nam je poslala marsikakšen rokopis. Kar je bilo splošnega, nemisijonskega značaja, smo zaupali v objavo buenosaireškemu slovenskemu verskemu listu Duhovno življenje, kar pa je misijonskega gradiva in tudi nekaj drugega najnovejšega, pa še čaka med našimi papirji objave.

Sestra Darina je bila naša najzvestejša sodelavka v časih misijonske pomladi med slovensko dijaško mladino pred in med zadnjo svetovno vojno. Neštete so deklamacije in prizori, ki jih je napisala za otroške misijonske prireditve in ki so se predvajale. A največje njeno odrsko delo je bila igra o Baragi „Ob Veliki reki“, ki smo jo še za časa očeta slovenskega misijonstva dr. Lamberta Ehrlicha in po njegovem posredništvu

s poklicnimi igralci ljubljanske Drame – Barago je igral in igro režiral Edvard Gregorin – uprizorili ob velikih Baragovih slovesnostih v ljubljanskem opernem gledališču. Velik je bil vpliv s. Darine tudi pri snovanju in v življenju Slovenske misijonske dijaške zveze, saj je bila med študentkami in gojenkami Lichtenturnovega zavoda v Ljubljani med najbolj priljubljenimi sestrami.

Razpust vseh sestrskih zavodov in hiš v Ljubljani in po vsej Sloveniji ter neurejene razmere za slovenske usmiljenke, ki so razpustu sledile, so blago sestro Darino silno zadeli. Dolgo je ostala v družbi, čeprav se je morala naseliti zasebno in si kot učiteljica na državni šoli služiti kruh. A tudi zunaj samostanske skupnosti je bila učiteljica z dušo in telesom. Vse je razdajala ljubljeni mladini na deželi. Najrajši je imela najrevnejše. Do zadnjega je pisateljevala, naučila se je tudi igranja na harmonij in orgle, da je tudi s tem lahko pomagala božjemu ljudstvu in Cerkvi.

Pri vsem tem velikem delu pa je premalo čuvala svoje zdravje. Ponovno se je prehladila in nevarno so ji obolela pljuča. Vsa zdravniška prizadevanja ji zdravja niso več vrnila. V noči od 16. na 17. september 1971 je umrla. Pogreb je pokazal, kako priljubljena je bila pri vseh, posebej med mladino in med šolniki. Cerkev v Mošnjah pri Brezjah je bila premajhna za vse, ki so pokojnico spremili k večnemu počitku. Mladina se je poslovila od nje s petjem, šolske oblasti z žalnimi govori. Na farnem pokopališču v Mošnjah čaka vstajenja.

Eni največjih misijonarskih delavk v zaledju bo misijonska akcija ohranila trajen spomin. Naj uživa zaslužen plačilo pri Velikem Misijonarju!

MISIJONSKA NEDELJA MED ROJAKI PO SVETU

Nadaljujemo s poročanjem o tem, kako smo Slovenci po svetu obhajali svetovni misijonski dan.

MISIJONSKI LIST, NA KOROŠKEM

Priložnostni misijonski list s tem imenom izdaja misijonski referat Slovenskega dušnopastirskega urada v Celovcu. Tudi za letošnjo misijonsko nedeljo so ga izdali v dveh barvah, na osmih straneh velikega formata. Prinaša odgovor na vprašanje „Misijoni: da ali ne?“ Objavlja pregled misijonskega dela v zaledju slovenskega zamejstva in izseljenstva in poudarja velik in pomemben delež slovenske Koroške v tem skupnem prizadevanju rojakov zunaj matične Slovenije. Objavlja darove slovenske Koroške za misijone. Največjo pozornost po posveča objavi pisem domačih bogoslovcev, ki jih koroški rojaki tako širokogrudno vzdržujejo in je takorekoč svojski znak koroške misijonarske akcije. Objavlja darove 45 slovenskih župnij, od katerih vsaka vzdržuje vsaj enega domačega bogoslovca v misijonih. V samem Misijonskem listu dopisnik iz Baragovega misijonišča končuje pregled sodelovanja slovenskega izseljenstva in zamejstva s tole mislijo: „Slovenska Koroška znatno, soraz-

merno zelo veliko sodeluje pri slovenski misijonski akciji. Njena zavzetost za to skupno delo v Gospodovem vinogradu je vsem ostalim zunaj domovine zgled.“ In malo prej poudarja: „Koroška pomoč slovenskim misijonarjem je zgovoren dokaz dvomljivcem o narodni in katoliški sili slovenskega življenja na Koroškem. To pa je tudi gotovo največja garancija, da bo Bog še naprej blagoslavljal slovensko koroško ljudstvo, tako rodovitno za božje kraljestvo, da bo v bodoče darovalo Bogu ne samo denarne darove, ampak tudi nekaj najboljših svojih hčera in sinov v vrste slovenskih misijonarjev.“

MISIJONSKA NEDELJA NA GORIŠKEM

Tudi slovenska Goriška izda za misijonski praznik poseben list z gornjim imenom, ki ima že svojo tradicijo. Letos ga je uredil Jože Jurak. Na 24 straneh belo črnega tiska s številnimi slikami obogaten prinaša klene misijonske načelne članke, pa številna poročila in pisma slovenskih misijonarjev z raznih strani sveta. Zdi se nam, kador da bi bila to posebna izdaja Katoliških misijonov, seveda z docela izvirnimi prispevki. List poroča tudi o misijonskih darovih tržaških in goriških rojakov v letu 1970.

Kako so nameravali praznovati misijonski praznik po nekaterih farah na Primorskem, zaznamo iz nekaterih objav v Katoliškem glasu, ki je tednik za goriške in primorske Slovence. O tem, kako so prireditve uspele, bomo poročali v prihodnji številki po izvirnih poročilih, ki nam jih bodo poslali tamkajšnji misijonski poverjeniki. Prav za ta misijonski mesec oktober so imeli namreč na Primorskem srečo, da so jih obiskali kar trije znameniti slovenski misijonarji: uršulinka s. Deodata Hočevar iz Djakarte v Indoneziji na Javi; ravnatelj salezijanskih šol v Hong Kongu salezijanec Stanko Pavlin, pa najstarejši zambijski misijonar, primorski rojak Radko Rudež DJ. Vsi trije so predavali in kazali slike po dvoranah in govorili po cerkvah, kolikor je le bilo možnosti.

Beremo na primer o o. Radku Rudežu DJ, da je imel lepo prireditev v Bazovici v Slomškovem domu: „Mladina ga je pozdravila z veselo glasbo in petjem. Nato je sledil zanimiv in pester razgovor o razmerah v Zambiji, o razmerju med črnici in belci, o delovanju naših misijonarjev. Misijonar nam je pokazal tudi nekaj lepih diapozitivov o favni in flori, o misijonskih šolah in naših misijonarjih. Poslušali smo tudi črnske pesmi in celo slovenske napeve, ki jih črnici v Zambiji zelo radi pojejo s svojim besedilom. Misijonar je obiskal tudi naše osnovnošolske otroke na Pesku, v Bazovici, v Rojanu in pri sv. Ivanu in nam maševal 10. oktobra.“

V isti številki Katoliškega glasa je tudi večje poročilo o predavanju o Indoneziji, ki ga je med goriškimi Slovenci imela s. Deodata Hočevar OSU, o kateri je v listu zapisano, da že od 1952 deluje v Indoneziji, prej pa je že 15 let misijonarila na Tajskem. Doma je iz Mokronoga na Dolenjskem. K uršulinkam je vstopila leat 1931, a že isto leto odšla v Francijo, da se pripravi na delo v misijonih. Po 40 letih se je letos (1971) aprila prvič spet vrnila v domače kraje. Novembra pa bo spet odpotovala v Indonezijo.

„S. Deodata je kljub tujini vedno ohranila toplo ljubezen do svojega naroda in jezika. Sama pravi, da ljubezen do domovine raste z razdaljo. O

svoji misijonski deželi je predavala v Števerjanu, Pevmi, Doberdobo, Podgori, v goriškem Katoliškem domu in v Štandrežu. Ob spremljavi zelo lepih skiop-tičnih slik nam je razkrila nov svet, ki nam je bil do sedaj neznan. Povedala je, da ves čas poučuje na uršulinski gimnaziji v Djakarti francoščino, poučevala pa je tudi že matematiko, prirodoslovje in verouk.“

Ista številka Katoliškega glasu, ki je izšel v četrtek pred misijonsko nedeljo, objavlja na vsaki strani po eno veliko sliko o delu slovenskih misijonarjev, poleg omenjenih poročil pa še vse polno drobnarij. Med drugim je objavljeno dvojno poročilo o darovih slovenskih rojakov za misijone pa o darovih celotne goriške škofije. Iz teh poročil zaznamo, da je med slovenskimi verniki zanimanje in požrtvovanje za misijonsko stvar veliko višje kot med neslovenskimi.

Prav tako je v listu napovedana tudi osrednja misijonska prireditev za rojake iz Gorice in okolice s celodnevnim sporedom. Dopoldne ponovitev srebrne maše misijonarja o. Rádka Rudeža, popoldne najprej misijonska pobožnost na Travniku, ki jo je vodil isti misijonar. Potem pa v Katoliškem domu misijonska prireditev z običajnim srečolovom.

V ANGLIJI

V tej deželi je malo rojakov, ki bi tvorili versko skupnost. A pod vodstvom prejšnjega dušnega pastirja msgr. Ignacija Kunstlja in sedanjega g. Berganta nožrtvovalna ga. Gabrijela Rehberger že dve desetletji skrbi, da se tudi misijonstvo ne pozabi in prav z misiionskimi prireditvami, poleg drugih uspe navezovati raztresene rojake in jih vključevati v celotno slovensko izseljensko skupnost.

Ga. Rehbergerjeva nam je sporočila o zadnji misijonski nedelji tamkaj:

„Kot zadnja leta smo tudi letos oktobra meseca imeli na dveh krajih tombolo za misijone. V Bedfordu smo z njo izkuvili 6 funtov, v Londonu pa 7.

Letos smo se odločili tudi za misijonski srečolov, kot smo ga organizirali že pred štirimi leti. O njem smo pisali v našem Vestniku, ki ga kot razmnoženino pošiljamo rojakom od časa do časa. Priložili smo v nakup srečke. Dosedaj so nam rojaki kupili srečk za okrog 50 funtov. Žrebanje bo 5. decembra v Londonu. Kar bo čistega dobička, ga bomo poslali misijonarju česniku na Madagaskar.“

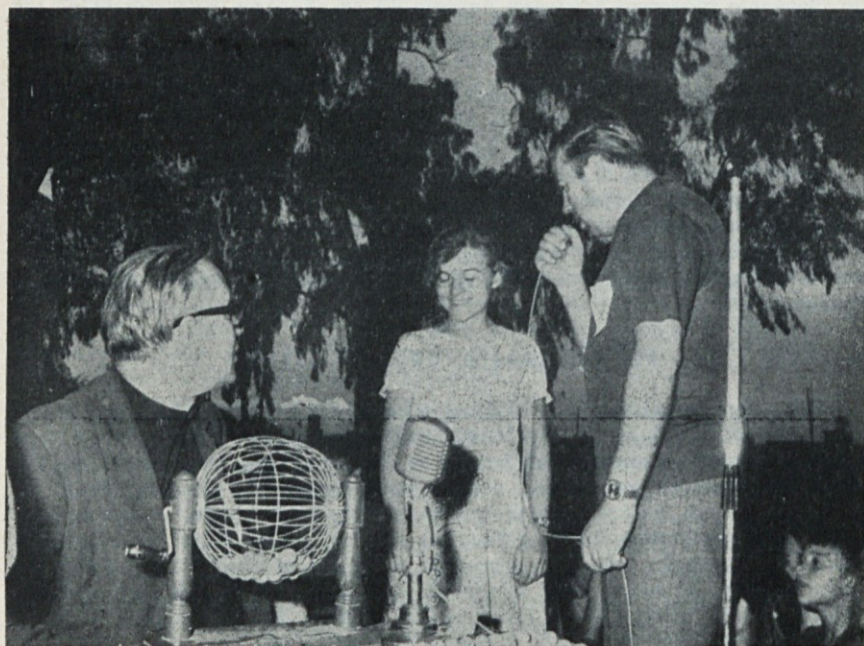
POSNEMANJA VREDEN ZGLED

Blizu Buenos Airesa je kraj Carapachay, kjer prebiva večje število Slovencev, ki so si kajpada z združenimi močmi ustvarili svoje versko in prosvetno slovensko središče, kjer imajo od časa do časa slovensko mašo in še večkrat, prav za prav vsako nedeljo kako prireditev, med tednom pa se zlasti ob večerih odigrava raznovrstno slovensko življenje, posebno mladinsko. Najbolj živahno je pa gotovo ob sobotah, ko se zbere vsa slovenska otročad v Slovensko šolo, da napreduje v ljubi materinščini. In v tej šoli imajo že nekaj let nazaj velik misijonski hranilnik, v katerega idealni otroci mečejo svoje prihranke — za misijone. Za letošnjo Misijonsko nedeljo so na centralno misijonsko prireditev v mestu (v svojem domu so — nič kaj hva-

levredno — istočasno priredili piknik, a ne misijonski...) poslali s tem nabiralnikom tamkajšnjega poverjenika „Katoliških misijonov“ Jožeta Korošca, ki je težki nabiralnik slovesno izročil vodju slovenske misijonske akcije v izseljenstvu, Ladislavu Lenčku CM. V njem je bilo nič manj kot 5.195 pesov drobnih misijonskih darov slovenskih šolskih otrok! Vsa čast učiteljem in učiteljicam, ki pospešujejo to misijonsko požrtvovalnost v mladih srcih, s čimer dosežejo ne le pomoč poganskim otrokom, ampak tudi porast idealizma v mladih srcih, pripravljenost za žrtve in odpoved, nesebično dajanje samega sebe bližnjemu in Bogu.

V TRETJE DESETLETJE MISIJONSKIH VELETOMBOL

Pred 23. leti je ista skupina misijonskih sodelavcev, ki še danes zvesto deluje, takoj po prihodu v deželo priredila prvo misijonsko prireditev, takozvano Misijonsko silvestrovanje na vrtu tedanjega bivališča številnih beguncev „Sanatorija“ v Ramos Mejía. Nato je sledil véliki srečolov za dr. Janeža rentgenski sklad, že naslednje leto pa smo začeli z misijonskimi veletombolami, ki smo jo opustili iz ozira do akcije za Slovensko hišo samo enkrat. Zdaj pa stopamo že v tretje desetletje teh prireditev z 21. misijonsko veletombolo v nedeljo po prazniku Razglašenja Gospodovega, 9. januarja. Vršila se bo po dobroti gg. salezijancev spet tam kot vsa zadnja leta, v Ateneo Don Bosco v Ramos Mejiji. Slika tu kaže prizor iz zadnje veletombole.

KATOLIŠKI MISIJONI so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, „Slovenske misijonske zveze“. Izdaja ga „Baragovo misijonišče“. Urejuje Franc Sodja C.M., upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Loubet 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska Slovenska tiskovna družba „Editorial Baraga“, Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA ZA LETO 1972: V Argentini in sosednjih deželah: navadna 20,00 pesov, podporna 50,00, dosmrtna 200,00. V ZD in Kanadi: 3 (6, 50) dolarjev; v Italiji: 1600 (3200, 25.000) Lir; v Avstriji 60 (120, 1000) šilingov; v Franciji 12 (24, 180) NF; v Angliji 1¼ (2 in pol, 18) funtov; v Avstraliji 3 (6, 45) dolarjev.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov.

Bs. As. — Dušnopastirska pisarna: Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.
ZDA.: Rev. Charles A. Wolbang CM, Joseph's College, P.O. Box 351, Princeton, New Jersey, 08540. — Mr. Rudi Knez, 679 E. 157th St., Cleveland Ohio 44110. — Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber, 2215 So. Wood Street, Chicago, Ill, 60608 U.S.A.

Kanada: župnija Marije Pomagaj: 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont. Za Ontario (razen Port Arthurja) in za Quebec: Rev. Jože Časl CM, istotam. Za Montreal in okolico: 405 Marie Anne East, Montreal, P. Q. Za Port Arthur (Ontario) in za vso ostalo srednjo in zapadno Kanado: Rev. Jože Mejač CM, 95 Macdonald Ave, Winnipeg 2, Man.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia. — Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3. — Francija: Louis Klančar CM, Rue de Sévres 95, Paris VI. — Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt. — Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford. — Avstralija: Slovenske sestre, 4 Camaron Court, KEW, Vic. 3101; Vrabc Franc, Baraga House, 19 A'Beckett St., KEW. Vic.

MISIJONSKI DAROVI

MISIJONSKI ZAVOD (Darovi iz Argentine so navedeni v novih pesih!)

Bidovec Toni, Ramos Mejía, 130 pesov; Peter Rot, Slovenska vas, 10 pesov.

ZA VSE SLOVENSKE MISIJONARJE

N. N., Mendoza, 100 pesov; Ivana Jagodic, Leisach, Avstrija, izkupiček prodanih krizantem, 1000 šilingov; rojaki pri tomboli v Bedfordu, Anglija, 5 liber; rojaki pri tomboli v Londonu, Anglija, 6 liber; Francka Rehberger, Bedford, Anglija, 5 liber; g. Erman, Anglija, 1 libro; Antonija Koritnik, Buenos Aires, 50 pesov; Ida Osojnik, Argent., 2,50; Adelina Baltazari, Argent., 2,50; Lenarčič Anica, Argent., 20; v zahvalo za zdravje N. N., Arg., 30 pesov.

ZA POSAMEZNE MISIJONARJE

Za slov. misijonarje na Madagaskarju: Janez Brelih, Argentina, 20 pesov; prof. Franc in Marija Novak, 100 pesov.

Za g. Buha CM na Madagaskarju: ga. Pregelj, 10 pesov; Cvetka Urbanija, Slov. vas, 50 pesov, ga. Cukjati, Tablada, 20 pesov.

Za g. Cikaneka na Madagaskarju: ga. Cukljati, Tablada, 20 pesov.

Za m. Terezijo in njene lačne otroke: Irenka Stergar, Argentina, 6 pesov.

Za o. Lovra Tomazina v Zambiji, J. Božnar, Mendoza, 100 pesov.

KRISTUSOVO TELO . . .

Correo
Argentino
Suc. 37

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3143

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 5612

Registro de Prop. Int. No. 1096912
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, Cochabamba 1467
Buenos Aires

